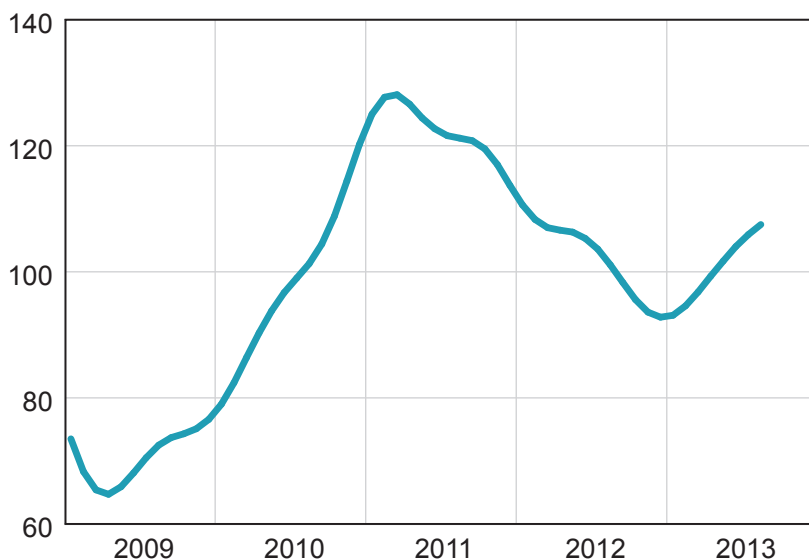

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Uppåtgående trend för fordonsindustrin

Produktion för motorfordonsindustrin
Index 2010=100, trendskattning

- Tjänsteproduktionen ökade
Sid 10
- Historiskt låg inflationstakt
Sid 14

I fokus:
**Bostadsbygg-
andet ljuspunkt
i bromsande
ekonomi**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	"I fokus".....	12
Industri.....	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	16
Varuhandel.....	8	Finansmarknad.....	17
Byggmarknad.....	10	Internationell utblick.....	19
Näringsliv.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22

KONJUNKTURLÄGET

Positiva konjunktursignaler

Konjunkturen har den senaste tiden präglats av osäkerhet där makrodata respektive konjunkturindikatorer visat en blandad bild med omväxlande upp- och nedgångar. Den senaste konjunkturbarometern visade positiva tecken, både för det svenska näringslivet och för hushållen. Barometerindikatorn steg i oktober med drygt 3 enheter och klättrade i och med detta över indexvärdet 100 som speglar det historiska genomsnittet. Den bakomliggande orsaken till lyftet hittas framförallt inom industrin där konfidensindikatorn steg med hela 7 enheter. Den stora anledningen till uppgången av industrins konfidensindikator var i sin tur att lageromdömena förbättrades där det i oktober var en mindre andel som ansåg att färdigvarulagren var för stora än det varit tidigare. Fortfarande är dock orderstocksomdömena dämpade inom industrin men man räknar med att kunna höja produktionen på några månaders sikt. För industrin har ännu inte något riktigt lyft inträffat trots att prognoserna varit relativt positiva sedan början av året. Produktionssiffrorna visar ömsom uppgångar och ömsom nedgångar och i augusti sjönk åter produktionen något så det finns inga tydliga tecken på en varaktig uppgång än så länge för industrin som helhet. Företagens produktionsprognoser i konjunkturbarometern i oktober var dock de starkaste sedan maj 2012.

Barometerindikator

Index, medelvärde=100

Källa: Konjunkturinstitutet

Hushållen på bättre humör

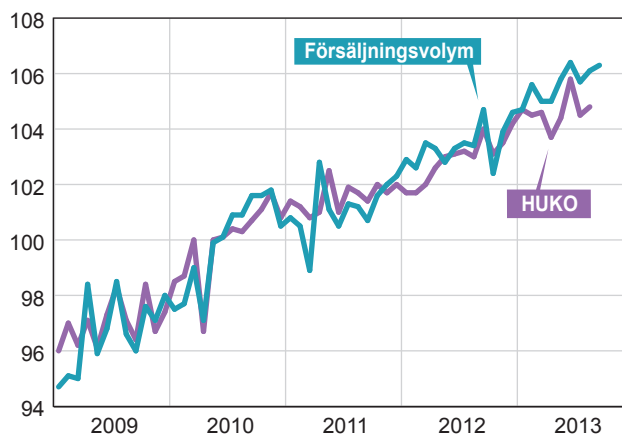
Även konfidensindikatorn för detaljhandeln steg och riktigt positivt är att bilhandeln verkar ha kommit igång rejält. Indikatorn på försäljningsvolymen har stigit markant i både

september och oktober och det indikerar att stämningsslaget bland hushållen förbättrats. Hushållens konfidensindikator bekräftar denna bild då indikatorn steg med över 4 enheter vilket innebär att hushållens samlade syn för både den egna ekonomin och på Sveriges ekonomi i stort för första gången på två år översteg det historiska genomsnittet.

Försäljningsstatistik från detaljhandeln visar dock endast en svag ökning i september. Hittills under året så har sällanköpsvaruhandeln ökat försäljningsvolymerna mer än dagligvaruhandeln. Det är dock till viss del på grund av prissänkningar som volymerna av sällanköpsvaror hållits uppe. Mest tydligt är detta för elektronikhandeln. Sett till försäljningen i löpande priser har istället dagligvaruhandeln klarat sig bättre och ökat omsättningen mer än sällanköpsvaruhandeln. Handlarna ger vanligtvis positiva prognoser över sin framtida försäljningsutveckling men de senaste månaderna har prognoserna i konjunkturbarometern stigit till de starkaste sedan början av 2011. Det finns med andra ord en god förhoppning om nya försäljningsrekord vid årets julhandel. Hushållens månadsvisa konsumtionsindikator, HUKO, som tas fram av SCB sedan ett par månader tillbaka visade att konsumtionen i juli och augusti var klart lägre än i juni och att hushållens fortsatta goda ekonomi med stabila inkomstökningar och låga boräntor torde innebära att det även framöver finns pengar att lägga på en ökad konsumtion.

Detaljhandelns försäljning och hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata. Index 2010=100

Riksbanken lämnade återigen räntan oförändrad

Den svenska Riksbanken gör en någorlunda ljus konjunkturbedömning för tillfället och motiverar på så vis beslutet att inte sänka räntan ytterligare vid det senaste direktionmötet som hölls 23 oktober. Enligt Riksbanken

väntas tillväxten ta fart i Sverige under nästa år med såväl starkare export som ökade investeringar och konsumtion. Det bidrar i sin tur till att arbetslösheten sjunker. En viktig signal från direktionen är att man justerade räntebanan, som är Riksbankens prognos över den kommande ränteutvecklingen. I den nya räntebanan beräknas en räntehöjning bli aktuell först i slutet av 2014. Fortfarande läggs stor vikt vid hushållens skuldsättning som anses vara på en hög nivå både historiskt och i ett internationellt perspektiv. Riksbanken konstaterar att riskerna med den höga skuldsättningen kvarstår man att man räknar med att Finansinspektionen, som har huvudansvaret för makrotillsynen, genomför åtgärder för att på sikt minska riskerna med en allt för hög skuldnivå.

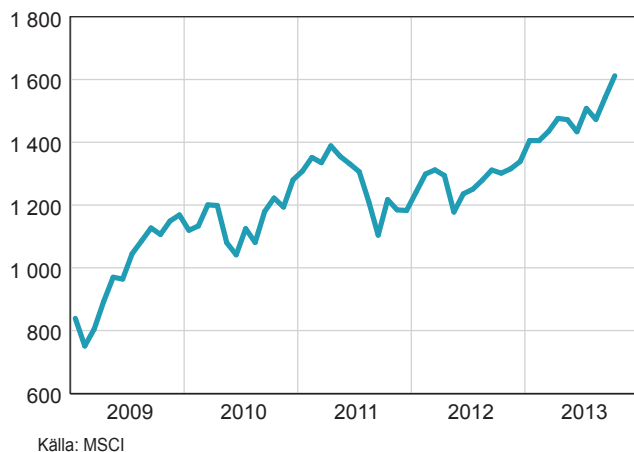
Riksbanken verkar normalt för att hålla inflationen låg och stabil runt riktmärket på 2 procent. Inflationstrycket i den svenska ekonomin är fortsatt mycket svagt. Inflationstakten mätt med KPI låg på 0,1 procent i september. En förklaring är att hushållens räntekostnader sjunkit till följd av räntesänkningar det senaste året men även det underliggande måttet för inflationen är på en historiskt låg nivå. Måttet KPIF, som är KPI rensat för ränteförändringar, var 0,9 procent i september och ligger fortfarande klart under Riksbankens mål att hålla inflationen kring 2 procent i årstakt.

Uppåt på börsen

Ett tecken på att konjunkturen ser ut att ljusna är att placerarna på finansmarknaden andas en större optimism. Börsen har gått starkt den senaste tiden i många länder. Både indexet S&P 500 i New York och Frankfurtbörsens DAX-index har varit uppe på nya rekordnivåer i slutet av oktober. Börsutvecklingen hackade något i slutet av september och inledningen av oktober mestadels på grund av turbulensen i USA. Sedan konflikten med skuldtaket och budgeten tillfälligt lösts vände börserna åter uppåt. Överlag är 2013 ett relativt bra börsår och hittills har MSCI:s världsindex stigit med drygt 20 procent räknat i dollar. Teknisk Nasdaqbörsen uppvisar exempelvis en uppgång på 30 procent medan Tokyobörsen stigit med närmare 40 procent under året. Stockholmsbörsens uppgång på cirka 18 procent 2013 ter sig i sammanhanget något blygsam.

Global börsutveckling

Morgan Stanley's världsindex (MSCI)

Ljusare i Europa

Även den ekonomiska utvecklingen i Europa ser ut att ha ljusnat något men än är återhämtningen något ojämn mellan länderna. Preliminära BNP-siffror för Spanien visade att landets BNP steg med 0,1 procent tredje kvartalet jämfört med kvartalet innan. Om uppgifterna står sig blir det första kvartalet med positiv tillväxt sedan första kvartalet 2011. De definitiva BNP-siffrorna för tredje kvartalet presenteras dock i slutet av november. EU-kommissionens konjunkturbarometer för oktober visade däremot på en uppgång i både euroområdet och för EU totalt. Några av de större länderna som Tyskland och Frankrike redovisade uppgångar vilket lyfte totalindex. Den senaste statistiken visade däremot att arbetslösheten i Europa inte sjunkit utan ligger kvar på rekordnivåer. I september var 12,2 procent av euroområdets arbetskraft arbetslösa. Motsvarande siffra för samtliga EU-länder var 11,6 procent. Positivt var ändå att arbetslösheten inte ökat jämfört med augusti, varken i euroländerna eller EU totalt.

USA höjde skuldtaket

De amerikanska kongressledamöterna höll världen på halster in i det sista innan man till slut lyckades enas om en höjning av skuldtaket samt en tillfällig budget. Sent på natten mot den 17 oktober när USA skulle ha slagit i skuldtaket och alltså inte längre kunnat ta upp nya lån för att finansiera statens åtaganden röstades ett förslag igenom i såväl senaten som representanthuset. Förslaget innebär att skuldtaket höjs till och med den 7 februari samt att budgeten gäller till och med den 15 januari. Det innebär alltså endast en kortsiktig lösning så att de statliga verksamheter som varit stängda åter kommer igång och de anställda som permitterats utan lön får återkomma i arbete. En långvarig lösning på problemen behöver således mejslas fram och hur det ska gå till återstår att se. Den politiska polariseringen mellan demokrater och republikaner är större än någonsin. Om det får några långvariga effekter på finansmarknaden återstår också att se. Under den turbulenta tid som varit har marknaden reagerat med förvånansvärt lugn vilket tyder på att man iskallt räknat med att en lösning till slut skulle nås. Börserna backade inledningsvis men har sedan stigit igen. Dollarn har försvagats något men i slutet av oktober har den åter börjat stärkas. Räntorna sjönk en del i september men i oktober har rörelserna varit mycket små. Nedstängningen av de statliga verksamheterna i närmare tre veckor får dock direkta konsekvenser på den amerikanska BNP-tillväxten fjärde kvartalet. Det amerikanska institutet Standard & Poors räknar i en prognos med att budgetstoppet kostat ungefär 24 miljarder dollar och reviderar ner sin BNP-prognos för det fjärde kvartalet.

Bernankes efterträdare utsedd

Förordnandet för den amerikanske centralbankschefen Ben Bernanke löper ut den 31 januari 2014 och det har länge spekulerats i vem som ska bli hans efterträdare. Den 9 oktober kom det väntade beskedet att president Barack Obama utsett Janet Yellen att ta över efter Bernanke.

Yellen sitter för närvarande i Feds direktion, FOMC, så utnämningen förväntas inte leda inte till någon radikal förändring av penningpolitiken. Frågan blir när de stora obligationsköpen ska börja trappas ner vilket enligt Fed är beroende av den ekonomiska statistik som kommer in. I och med budgetstoppet i oktober har viktig data uteblivit och det kan innebära att nedtrappningen av stödköpen skjuts ytterligare på framtiden.

Fed meddelade i slutet av oktober att räntan lämnas oförändrad samtidigt som stödköpen fortsätter i oförminskad takt. Den främsta anledningen som anges är en ökad osäkerhet kring återhämtningen för USA:s ekonomi. Man konstaterar att en viss förbättring på arbetsmarknaden kan skönjas men att exempelvis husmarknaden dämpats de senaste månaderna. Feds regionala konjunkturrapport "beige book" visade samtidigt att tillväxten ännu inte tagit fart. Fyra av de tolv distrikten som undersöks i rapporten angav att tillväxten bromsat in medan de övriga distrikten angav oförändrad tillväxt mot tidigare.

Svag exportsiffra från Kina

Den kinesiska exporten föll i september med 0,3 procent jämfört med samma månad föregående år. Samtidigt som importen steg med drygt 7 procent innebar det att landets handelsöverskott minskade från 28,6 miljarder US-dollar i augusti till 15,2 miljarder i september. En förklaring till de svaga siffrorna kan vara den kinesiska höstsemestern som i år inföll helt i september men det är ändå ett oroande tecken för den exportberoende kinesiska ekonomin. Kinesisk BNP för tredje kvartalet levde ändå upp till analytikernas förväntningar då BNP-tillväxten tredje kvartalet var 7,8 procent jämfört med samma kvartal föregående år. Jämfört med andra kvartalet steg BNP med 2,2 procent.

Tecknen från Japan är samtidigt övervägande positiva. Landet inköpschefsindex för industrin steg i oktober till den högsta nivån sedan maj 2010. Samtidigt har starka siffror över detaljhandeln och hushållskonsumtionen kommit vilket inger förhoppningar om en stark BNP-tillväxt för tredje kvartalet. Även den japanska centralbanken fortsätter med sina penningpolitiska lättnader och håller räntan oförändrad på en låg nivå.

INDUSTRI

Produktionen inom industrin är fortsatt svag och har visat en nedåtgående trend under en längre tid. Industriproduktionen minskade återigen i augusti och säsongs- och trendjusterat har den minskat i 13 månader i rad. Det innebär att industriproduktionen i augusti låg drygt 7 procent under fjolårets nivå. Sett till enbart säsongrensade data, där man bortser ifrån trendskattningen, visade industrin ändå viss styrka i juli vilket gör riktningen för produktionsutvecklingen mellan andra och tredje kvartalet 2013 något osäker. Det återstår dock statistik för september innan hela bilden för tredje kvartalet kan sammanfattas.

Orderingången till industrin minskade marginellt i augusti och var drygt 1 procent under fjolårets nivå. Det är orderingången från hemmamarknaden som går svagast medan exportorderingång är en ljusglimt och har stått emot betydligt bättre under de senaste månaderna.

Konjunkturbilden från konjunkturbarometern och inköpschefsindex ger intryck av en stabilare industrikonjunktur. I konjunkturbarometern förbättrades stämningsläget för tillverkningsindustrin åter efter ett fall månaden innan. Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin steg med 6,7 enheter i oktober och ger ett konjunkturläge som är något över det historiska genomsnittet. Barometern indikerar ökade produktionsvolymerna framöver som stimulerar kommande BNP-tillväxt. Inköpschefsindex parkerade i oktober för sjätte månaden i rad över 50-strecket som utgör gränsen för tillväxt i industrin. Delindex för orderingång respektive produktion har svarat för de största positiva bidragen under de senaste månaderna.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: augusti 2013

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

David Lööv

Sjunkande industriproduktion i augusti

Efter två månader i följd av uppgångar minskade industriproduktionen betydligt i augusti. Jämfört med juli minskade industriproduktionen med 2,3 procent i säsongrensade tal. Nedgången kan möjligtvis ge en indikation på att den så kallade industrisemestern i juli delvis har förskjutits till augusti likt stora delar av Europa. Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen blandad. Störst nedgång redovisade industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror vars produktion minskade med 5,4 procent jämfört med juli. Starkast gick huvudgruppen industri för varaktiga konsumtionsvaror som redovisade en uppgång på 2,8 procent. Även bland industrins delbranscher var utvecklingen blandad men drygt hälften av branscherna hade en positiv utveckling. Dock var det stora negativa utvecklingar i ett antal större branscher vilket förklarar industrins totala nedgång. Bland de negativt utvecklade branscherna sticker framförallt elektronikvaruindustrin och motorfordonsindustrin ut med nedgångar på 11,8 respektive 10,5 procent. Bilindustrin hade innan augustis nedgång två månader i följd av stark utveckling av produktionen och trots nedgången i augusti så var nivån av bilindustrins produktion fortfarande högre än årets fem första månader. Dessutom var augusti i år, trots nedgången, lite starkare än motsvarande månad föregående år. Bland branscherna som redovisade uppgång i augusti var det framförallt trävaruindustrin som stack ut med en uppgång på 6,5 procent.

Industriproduktion

Förändring i procent

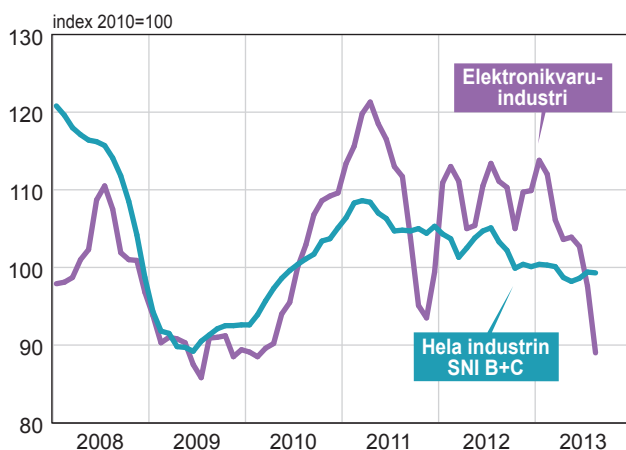
	aug 13/ jul 13	jun-aug 13/ mar-maj 13	aug 13/ aug 12	jan-aug 13/ jan-aug 12
Hela industrin	-2	1	-7	-4
Trävaruindustri, ej möbler	6	1	3	-7
Massa och papper	-3	-2	-5	-2
Grafisk industri	0	-2	-11	-7
Kemisk industri och läkem.	-10	0	-17	..
Stål- och metallverk	1	4	1	-8
Metallvaruindustri	2	1	-5	-10
Elektronikindustri	-12	-6	-25	-5
Maskinindustri	-5	3	-9	-12
Industri för motorfordon	-11	10	1	-5

Tremånadersjämförelsen svagt positiv

Tremånadersutvecklingen för industrin var i motsats till månadsutvecklingen positiv. Den senaste tremånadersperioden ökade industriproduktionen med 0,7 procent jämfört med föregående tremånadersperiod, i säsongrensade tal. Ökningen beror till stor del på att den svaga majmånaden numer ingår i föregående tremånadersperiod och inte längre i den senaste. Starkast utveckling bland huvudgrupperna visade industrin för insatsvaror där produktionen ökade med 3,1 procent. Svagast tremånadersutveckling visade industrin för investeringsvaror som minskade produktionen med 0,5 procent. Bland industrins delbranscher visade majoriteten positiv tremånadersutveckling. Starkast gick motorfordonsindustrin vars tre sommarmånader alla ligger på en högre produktionsnivå än resterande månader detta år, vilket resulterade i en ökning på 10,4 procent. Även industrin för icke metalliska produkter utvecklades starkt med en ökning på 8,6 procent. Ökningen förklaras framförallt av den goda utvecklingen i juli. Störst nedgång visade elektronikvaruindustrin vars produktion i juli, och framförallt augusti, var betydligt lägre än samtliga av årets månader.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Årsutvecklingen fortsatt negativ

Den ackumulerade årsutvecklingen fortsatte i augusti att vara negativ. För den totala industrin har produktionen varit 4,5 procent lägre hittills i år än motsvarande period föregående år, i kalenderkorrigerade tal. Bland huvudgrupperna

är det endast industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som har haft ett starkare år än föregående. Svagast år har industrin för energirelaterade insatsvaror och industrin för insatsvaror haft. Bland industrins delbranscher har även där den stora majoriteten haft en negativ ackumulerad årsutveckling. Övrig maskinindustri är den delbransch som har utvecklats svagast med en nedgång på 11,7 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: augusti 2013

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

Rickard Bengtsberg

Marginell minskning av orderingen

Orderingen till den svenska industrin var i det närmaste oförändrad i augusti jämfört med juli. I säsongrensade tal var nedgången 0,2 procent i augusti jämfört med juli. Uppdelat på hemma- och exportmarknaden var utvecklingen splittrad. För hemmamarknaden innebar augusti en minskning av orderingen på 3,0 procent, till skillnad mot de två föregående månaderna där utvecklingen var positiv. På exportmarknaden, där orderingen följt ett varannan-månad-mönster de senaste månaderna, innebar augusti en uppgång på 1,5 procent jämfört med juli, i säsongrensade tal. Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen blandad. Starkast gick industrin för insatsvaror och industrin för varaktiga konsumtionsvaror där den totala marknadens ordergång ökade med 1,0 procent för bägge huvudgrupperna. Uppgången för dessa huvudgrupper drevs framförallt av exportmarknaden där order ökade med 2,6 procent inom industrin för insatsvaror respektive 2,1 procent inom industrin för varaktiga konsumtionsvaror. Svagast utvecklades industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror vars ordergång minskade med 3,7 procent. Nedgången där drevs framförallt av exportmarknaden som backade med 7,3 procent även om också hemmamarknaden minskade med 1,0 procent.

Leverans och order

Förändring i procent

	aug 13/ jul 13	jun-aug 13/ mar-maj 13	aug 13/ aug 12
Ordergång			
Hemmamarknad	-3	-7	-2
Exportmarknad	2	0	-1
Totalt	0	-3	-1
Leveranser			
Hemmamarknad	-3	3	-4
Exportmarknad	-2	1	-8
Totalt	-2	1	-6

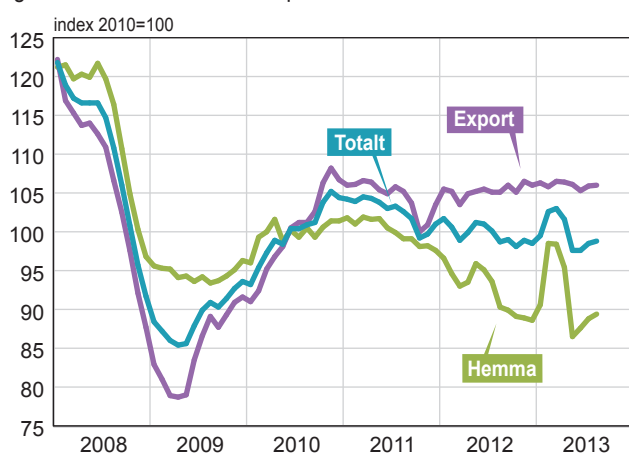
Övervägande negativt bland industrins delbranscher

Bland industrins delbranscher var det en majoritet som hade en negativ utveckling på den totala marknaden i augusti. En majoritet av dessa delbranscher hade även en

negativ utveckling på hemmamarknaden. Utvecklingen på exportmarknaden var mer jämn där drygt hälften av delbranscherna utvecklades negativt. Endast en delbransch inom tillverkningsindustrin, industrin för metallvaror, hade en positiv utveckling på både hemma- och exportmarknaden. Den delbransch som utvecklades starkast på den totala marknaden var övrig maskindustri som ökade med 15,4 procent i augusti. En utveckling som drevs av exportmarknaden som ökade med 21,0 procent, medan hemmamarknaden minskade med 2,8 procent. Motorfordonsindustrin var den delbransch som utvecklades svagast med en nedgång på 6,5 procent på den totala marknaden. Där var det framförallt hemmamarknaden som stod för nedgången med en minskning på 14,7 procent även om också exportmarknaden utvecklades negativt.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Återigen negativ tremånadersutveckling

Tremånadersutvecklingen var negativ för perioden juni–augusti jämfört med mars–maj, med en nedgång på 3,1 procent för den totala marknaden i säsongrensade tal. Det är tredje månaden i följd som ordergången till den totala industrin minskat på tremånadersbasis. Nedgången var störst från hemmamarknaden som minskade med 6,9 procent, medan exportmarknaden minskade med 0,4 procent. Att tremånadersjämförelsen var negativ för juni–augusti var väntat i och med att den höga ordergången i mars fortfarande drar upp jämförelseperioden. En majoritet av delbranscherna hade dock en positiv utveckling i tremånaderjämförelsen på den totala marknaden. Även på hemma- respektive exportmarknaden var utvecklingen positiv för en majoritet av delbranscherna. Annan transportmedelsindustri hade en stor ordergång i mars som gör att aktuell tremånadersjämförelse visar på en stor nedgång. Detsamma gäller elektronikvaruindustrin. Bland övriga branscher gick industrin för andra icke-metalliska mineraliska produkter samt industrin för elapparatur starkt framåt med positiva ordergångar från framförallt hemmamarknaden men även exportmarknaden.

Fortsatt negativ årsutveckling

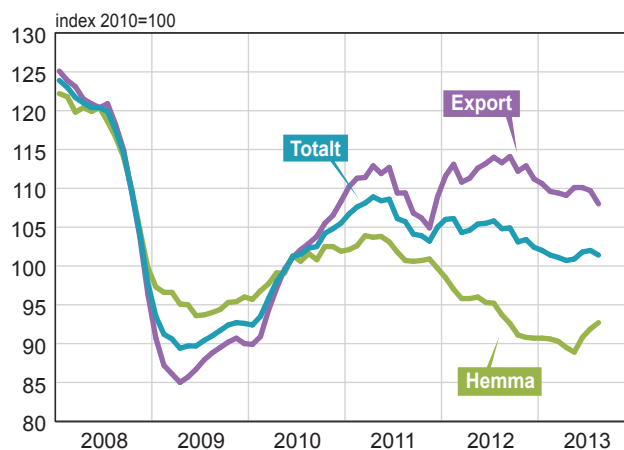
Den ackumulerade årsutvecklingen för industrin som helhet var i augusti negativ för tredje månaden i rad. Nedgången för årets första åtta månader, som var relativt liten, var 0,6 procent i kalenderkorrigerade tal och jämfört med samma period föregående år. Uppdelat på hemma- och exportmarknad gick utvecklingen åt olika håll där det var hemmamarknaden som minskade med 2,3 procent, medan exportmarknaden ökade med 0,5 procent. Den stora ordergången i mars motverkas framförallt av att juni och juli men även januari var svagare i år än jämfört med 2013, vilket gör att den ackumulerade årsutvecklingen för perioden januari–augusti 2013 var negativ jämfört med samma period föregående år. Framförallt är det på hemmamarknaden som ordergången varit svagare i år än föregående år. Bland delbranscherna sticker återigen annan transportmedelsindustri och elektronikvaruindustrin ut med starka ackumulerade årsutvecklingar vilket framförallt beror den stora ordergången i mars. Den delbransch som utvecklades svagast var industrin för elapparatur vars ordergång minskade 12,9 procent på den totala marknaden jämfört med samma period föregående år.

Nedgångar i leveranserna

Leveranserna minskade med 2,4 procent i augusti jämfört med juli i säsongrensade uppgifter. Både hemma- och exportmarknaden utvecklades negativt med nedgångar på 3,5 respektive 1,7 procent. Den ackumulerade årsutveckling var i augusti fortsatt negativ och minskade med 4,1 procent i kalenderkorrigerade uppgifter under perioden januari–augusti 2013 jämfört med motsvarande period föregående år. Uppdelat på hemma- och exportmarknad var nedgångarna 5,6 respektive 3,1 procent. Tremånadersutvecklingen var dock positiv för både hemma- och exportmarknaden som ökade med 2,6 respektive 0,5 procent under perioden juni–augusti jämfört med mars–maj, i säsongrensade uppgifter. Detta gav en total ökning på 1,4 procent jämfört med föregående tremånadersperiod.

Industrins leveranser

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

UTRIKESHANDEL

Fortsatt svag utrikeshandel

Utrikeshandeln med varor har haft en fallande trend sedan 2011 och märkbart tyngts av en svagare efterfrågan från utlandet. Handelsvärdet för både export och import är betydligt lägre i år än motsvarande period i fjol. Enligt den säsongs- och trendjusterade utrikeshandelsstatistiken finns indikationer på att den nedåtgående trenden för varuexporten i löpande priser stannat av och till och med förbättrats något under de två senaste månaderna. Helhetsbilden för tredje kvartalet förändras dock inte nämnvärt av den positiva tendensen för varuexporten utan det ger ett fortsatt ganska svagt intryck för tredje kvartalet som helhet.

Handelspriserna i både export- och importled har försvagats under det senaste året. Tendensen för de senaste månaderna är emellertid att handelspriserna i viss utsträckning återhämtat sig och att trenden med sjunkande priser på årsbasis kan vara på väg att fasas ut. Priserna på exportvaror har fortsatt utvecklats något svagare än priserna på import. I september var exportpriserna 2,0 procent längre och importpriserna 0,5 procent lägre än i september året innan. Det innebär att när utrikeshandeln uttrycks i handelsvolym, i fasta priser, istället för handelsvärde, i löpande priser, blir nedgången på årsbasis inte lika stor.

Exportorderingen, som visat en uppåtgående trend sedan i april, fortsatte upp i augusti. I den senaste konjunkturbarometern för oktober föll däremot delindex för exportordergång tillbaka som en av få svaga indikatorer i en barometer där stämningssläget i näringslivet överlag förbättrades.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 13/12 %
	2013 jan-aug	2012 jan-aug		
Skogsvaror	79 906	84 464	11,1	-5
- Trävaror	15 211	16 322	2,1	-7
- Papper	49 297	52 219	6,9	-6
Mineralvaror	72 541	93 293	10,1	-22
- Järnmalm	12 305	16 263	1,7	-24
- Järn och stål	31 094	40 764	4,3	-24
Kemivaror	93 685	94 264	13,0	-1
- Läkemedel	38 874	38 431	5,4	1
Energivaror	67 739	79 248	9,4	-15
Verkstadsvaror	309 367	343 034	43,0	-10
- Maskiner	114 432	126 077	15,9	-9
- Elektrovaror	80 786	92 463	11,2	-13
- Vägfordon	71 058	79 419	9,9	-11
Övriga varor	95 767	95 211	13,3	1
- Livsmedel	40 785	37 691	5,7	8
Totalt	719 005	789 514	100,0	-9

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 13/12 %
	2013 jan-aug	2012 jan-aug		
Skogsvaror	19 678	21 406	2,9	-8
Mineralvaror	50 378	64 322	7,5	-22
- Järn och stål	21 773	28 947	3,2	-25
Kemivaror	87 997	96 027	13,0	-8
- Läkemedel	20 345	21 042	3,0	-3
Energivaror	102 398	120 662	15,2	-15
- Råolja	60 367	77 957	8,9	-23
- Oljeprodukter	31 739	32 032	4,7	-1
Verkstadsvaror	266 755	298 155	39,5	-11
- Maskiner	67 715	77 912	10,0	-13
- Elektrovaror	98 731	108 709	14,6	-9
- Vägfordon	60 635	65 751	9,0	-8
- Instrument, optiska varor	15 405	16 742	2,3	-8
Övriga varor	147 631	144 570	21,9	2
- Livsmedel	71 530	67 820	10,6	5
Totalt	674 837	745 143	100,0	-9

Handelsnetto

Senaste uppgift: september 2013

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

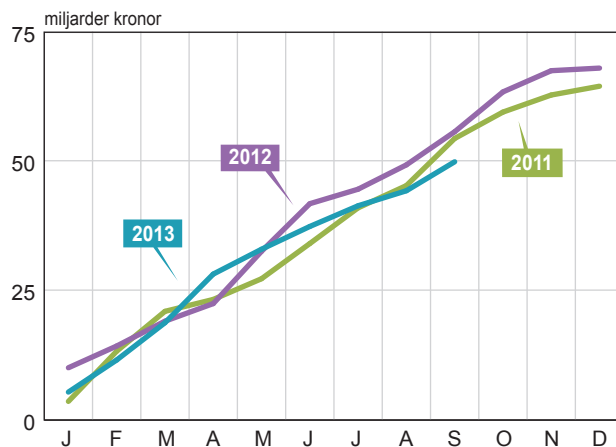
Handelsnettot 5,6 miljarder kronor i september

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 5,6 miljarder kronor under september 2013 enligt preliminära beräkningar. För september 2012 var överskottet 6,1 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Accumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Varuexportens värde under september uppgick till 91,9 miljarder kronor och varuimportens till 86,3 miljarder. Värde för varuexporten har därmed minskat med 3 procent medan varuimporten minskat med 2 procent jämfört med september 2012.

Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 12,1 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 6,5 miljarder.

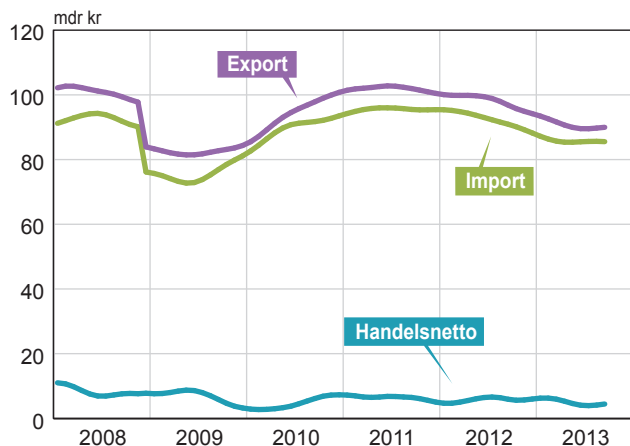
Antalet vardagar i september var en mer jämfört med i september 2012. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 4,4 miljarder kronor för september

2013 och 4,1 miljarder för augusti 2013. För juli 2013 var motsvarande värde 3,9 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 8 procent medan varuimporten minskat med 9 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 810,9 miljarder kronor och varuimportvärdet till 761,1 miljarder. Handelsnettot för januari–september 2013 gav därmed ett överskott på 49,8 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 50,3 miljarder kronor.

VARUHANDEL, SAMFÄRDSEL OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: september 2013

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Dämpad ökningstakt för detaljhandeln

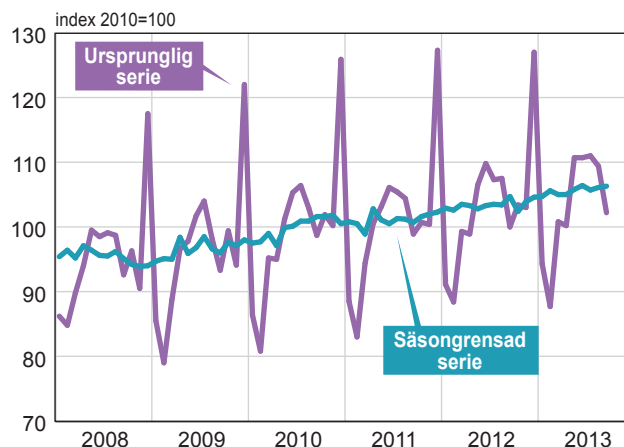
Detaljhandelsförsäljningen steg med 0,2 procent från augusti till september, mätt i säsongrensad volym. Även om det var en dämpning jämfört med motsvarande försäljningstillväxt i augusti på 0,4 procent, var det andra månaden i rad som försäljningsvolymerna inom detaljhandeln pekade uppåt. Nedgången under den varma julimånaden har nu nästan återhämtats helt och den säsongrensade försäljningsvolymen i september var endast 0,1 procent lägre än toppnoteringen från juni. En stark utveckling inom sällanköpshandeln drog upp försäljningsvolymen totalt, medan dagligvaruhandeln backade svagt. Utvecklingen inom dagligvaruhandeln har varit ovanligt svag sedan början på sommaren och korrekterat för säsongvariationer var försäljningsvolymen i september marginellt lägre än i maj.

Utvecklingen för detaljhandeln har dämpats något även sett ur ett kvartalsperspektiv. Tredje kvartalet ökade försäljningsvolymen inom detaljhandeln med knappt 0,3 procent i säsongrensade tal jämfört med kvartalet innan.

Det skulle motsvara en uppgång på 1,2 procent uppräknat till årstakt, vilket är klart svagare än genomsnittstillväxten på årsbasis de senaste åren.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

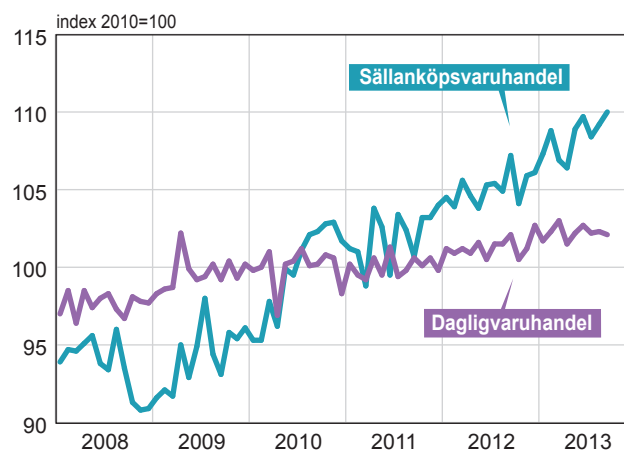

Bra drag i sällanköpshandeln

Mätt över tolv månader dämpades detaljhandelsutvecklingen något och i september var den kalenderkorregerade försäljningsvolymen 1,6 procent högre än motsvarande månad året innan. Kalendereffekten i september var dock relativt stor vilket drog ned utvecklingen väsentligt, och den okorrigerade volymutvecklingen uppgick till 2,2 procent. En relativt god utveckling inom sällanköpshandeln som i kalenderkorregerade tal ökade med 2,8 procent lyfte utvecklingen, medan dagligvaruhandeln steg med endast 0,1 procent på årsbasis.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Uppgången i sällanköpshandeln leddes av elektronikhandeln där försäljningsvolymen ökade med 5,9 procent. Den snabba teknologiska utvecklingen inom hemelektronik leder dock till en betydande negativ prisseffekt, bland annat eftersom man varje år säljer mer avancerade produkter med flera funktioner och finesser för samma pris som året innan. Mätt i löpande priser minskade istället omsättningen med hela 6,3 procent på årsbasis. Handeln med möbler och övrig heminredning fortsatte att utvecklas väl med uppgångar på 2,4 respektive 4,8 procent i kalenderkorregerad volym.

Inom sport- och fritidshandeln steg försäljningsvolymen med 4,1 procent i september jämfört med samma månad året innan.

Att allt fler handlar på distans framgår av att försäljningsvolymen inom internet- och postorderhandeln ökade med hela 9,8 procent i september, jämfört med motsvarande månad året innan. Övergången till distanshandel drabbar den traditionella butikshandeln inom flera branscher, där framförallt bok- och pappershandeln och leksakshandeln har drabbats de senaste åren. Så var även fallet i september då försäljningsvolymen minskade med 11,9 respektive 3,3 procent. Utvecklingen inom den tungt vägande beklädningshandeln var blandad, där klädhandeln ökade med 0,7 procent i kalenderkorrigerad volym, medan försäljningen av skor minskade med 2,6 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	sep 2013	jan–sep 2013
Dagligvaruhandel	0,1	1,0
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	0,3	1,1
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	-0,7	0,4
Sällanköpsvaruhandel	2,8	3,3
därav:		
Klädhandel	0,7	-0,2
Skohandel	-2,6	-2,8
Möbelhandel	2,4	3,6
Elektronikhandel	5,9	10,9
Järn- och bygghandel	3,7	1,1
Färghandel	-8,3	-6,6
Bokhandel	-11,9	-8,6
Guldsmedshandel	3,4	6,3
Sport- o fritidshandel	4,1	2,9
Postorderhandel	9,8	7,5
Totalt detaljhandel	1,6	2,3

Detaljhandeln upp 2,3 procent hittills i år

Ser man på utvecklingen hittills under 2013 så har detaljhandeln utvecklats relativt väl. Mätt i fasta priser har försäljningen stigit med 2,3 procent jämfört med motsvarande period i fjol. Uppgången på 3,3 procent inom sällanköpshandeln svarar för lejonparten av uppgången, medan utvecklingen inom dagligvaruhandeln har varit mer dämpad med en uppgång på 1 procent under motsvarande period.

Det är elektronikhandeln och postorder- och internethandeln som har redovisat den snabbaste ökningstakten med uppgångar på 10,9 respektive 7,5 procent hittills i år. Bok- och pappershandeln och färghandeln sliter däremot i motvind och redovisar ett försäljningstapp på 8,6 respektive 6,6 procent.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: oktober 2013

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

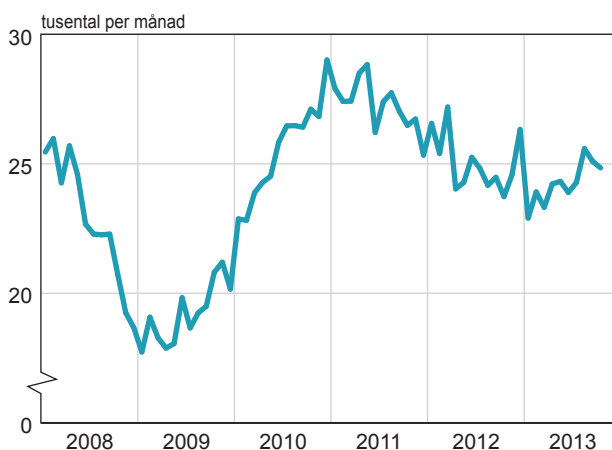
Personbilsregistreringen minskade i oktober

Uppgångarna på personbilsmarknaderna under sommaren har dämpats under hösten. Nyregistreringarna i oktober blev ett nytt bakslag med en minskning på 1 procent från månaden innan, säsongrensat. Det var andra månaden i rad som nyregistreringarna minskade och antalet nyregistrerade personbilar i oktober var knappt 3 procent lägre än i augusti. Men även om tillväxten från i somras hittills inte har visat tecken på att övergå i en bestående uppgång är bör det beaktas att personbilsregistreringarna fortfarande ligger kvar på en betydligt högre nivå än i våras.

Trots det svaga utfallet de senaste två månaderna har personbilsmarknaden utvecklats relativt väl sedan sommaren sett ur ett lite längre perspektiv. I perioden augusti-oktober ökade nyregistreringarna med 4,2 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Precis som i september översteg samtliga månader i den senaste tremånadersperioden den föregående.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Tillväxten för nyregistreringarna är relativt god även mätt över tolv månader. I oktober nyregistrerades 27 101 personbilar, vilket var 5 procent fler än samma månad året innan. Den ackumulerade utvecklingen under årets tio första månader är dock svag. Hittills i år har 238 697 personbilar nyregistrerats vilket är 3,4 procent färre än under motsvarande period i fjol.

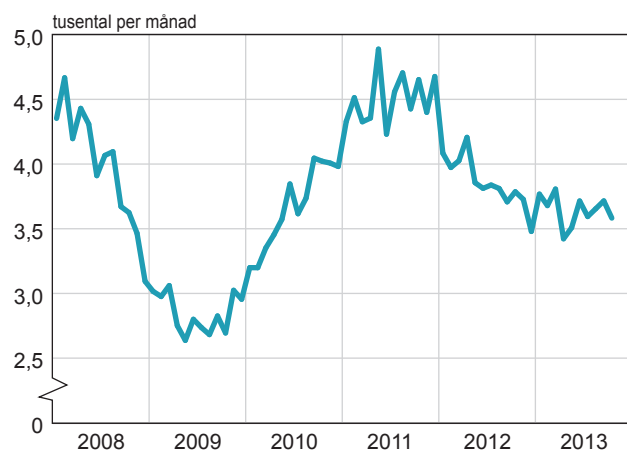
Brant nedåt på lastbilsmarknaden

Efter två månader i rad med uppgång på lastbilsmarknaden, vände nyregistreringarna kraftigt ned i oktober. Antalet nyregistrerade lastbilar minskade med 3,6 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Nedgången suddade ut tillväxten under de två föregående månaderna och antalet nyregistrerade lastbilar i oktober var 0,3 procent lägre än i juli i säsongrensade tal.

Utvecklingen mätt över tre månader dämpades också betydligt och för perioden augusti-oktober steg nyregistreringarna med 1,3 procent jämfört med närmast föregående

tremånadersperiod, säsongsgrensat. Ökningen berodde framförallt på det ovanligt svaga utfallet maj och den kraftiga ökningen i lastbilsregistreringarna mellan juli och augusti. Hittills i år har 35 820 lastbilar nyregistrerats, vilket är 6,9 procent färre än motsvarande period året innan.

Nyregistrerade lastbilar
Säsongsgrensade månadsdata

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: augusti 2013

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tjänsteproduktionen vände upp

Produktionen av tjänster har varit svag det senaste halvåret och tjänsteproduktionsindex har sjunkit i fyra av de sex senaste månaderna. I augusti vände dock kurvan upp igen med en ökning av tjänsteproduktionen med 1,5 procent, säsongsgrensat och jämförd med juli. Den kraftiga ökningen innebar att index i säsongsgrensade termer återigen närmar sig den historiska toppnivån som uppnåddes i februari i år. Utvecklingen på månadsbasis har dock varit väldigt volatil under de senaste två åren där uppgångar och nedgångar avlöst varandra och den långsiktiga trenden i stort sett visat på oförändrad produktion. Uppgången i augusti var dock bred med produktionsökningar inom samtliga större branschaggregat. Den svaga utvecklingen i juni och juli gör dock att tremånadersjämförelsen fortfarande är negativ. För perioden juni–augusti minskade produktionen med 0,1 procent jämfört med närmast föregående tremånadersperiod, mars–maj. Det var fjärde månaden i rad där tremånadersutvecklingen har varit negativ men de två senaste månaderna har nedgången successivt dämpats.

Uppgång även på årsbasis

Den starka utvecklingen i augusti innebar även en ökning av tjänsteproduktionen på årsbasis. Kalenderkorrigerat och jämfört med augusti i fjol ökade produktionen med 0,9 procent. Det var ett trendbrott då både juni och juli haft en negativ årsutveckling. Särskilt hotell- och restaurangverksamheten hade en stark period i augusti och tjänsteproduktionen ökade med 4,4 procent jämfört med motsvarande månad i fjol. Ännu bättre gick branschen

uthyrnings- och resetjänster som ökade med 5,8 procent samt branschen kultur, nöje och fritid som ökade med 5,2 procent. Siffrorna visar att det är branscher kopplade till semesterrelaterade aktiviteter som ökat mest. En förklaring kan vara att fler tagit semester i augusti i år jämfört med i fjol till följd av att sommarvädret varit bättre och höll i sig längre än 2012. Trots det fina vädret så ökade även detaljhandeln med 1,9 procent jämfört med i fjol. Även motorhandeln ökade svagt medan partihandeln minskade något. Branschen transport och magasinering fortsatte att gå knackigt och minskade produktionen med 1,1 procent.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	aug 2013	jan–aug 2013
Motorhandel	0,2	–2,0
Partihandel	–0,8	–0,5
Detaljhandel	1,9	1,8
Transport och magasinering	–1,1	–0,6
Hotell och restaurang	4,4	3,5
Telekommunikation	–1,5	–0,8
Datakonsultverksamhet o.d.	1,0	–2,3
Företagstjänster	0,6	1,2
Kultur, nöje och fritid	5,2	5,7
Total tjänstesektor	0,9	0,7

Ökad produktion hittills i år

Den ackumulerade uppgången för tjänsteproduktionen under årets åtta första månader var 0,7 procent jämfört med samma tidsperiod föregående år. Den starka inledningen av året i januari och februari bidrar starkt till detta. De största uppgångarna har branscherna utbildning samt kultur, nöje och fritid med produktionsökningar på 6,1 respektive 5,7 procent. I bottenskiktet hittas precis som förra månaden datakonsulter och motorhandeln som under januari till och med augusti minskat tjänsteproduktionen med 2,3 respektive 2,0 procent jämfört med motsvarande period i fjol.

BYGGMARKNAD

Orderstockar och byggproduktion väntas öka

Enligt konjunkturbarometern har orderstockarna inom bygg- och anläggningsverksamhet varit oförändrade under tredje kvartalet. Orderläget för byggsektorn är således fortfarande betydligt svagare än normalt och närmare 70 procent av företagen uppger att orderstocken är för liten. Byggproduktionen har dock ökat något, medan antalet anställda har fortsatt att minska. Anbudspriserna har sänkts en aning, men det är nu endast 13 procent av företagen som rapporterar om lägre priser.

Byggbranschen är optimistisk inför fjärde kvartalet i år och både orderstockar och byggproduktion väntas stiga. När det gäller sysselsättningsutvecklingen är bilden inte lika ljus, utan antalet anställda bedöms fortsätta att minska.

Byggekostnader

Senaste uppgift: september 2013

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Augusti–september 2013 –0,0 procent

Mellan augusti och september 2013 var faktorprisindex och Entreprenörens kostnader oförändrade. Gruppen Transporter, drivmedel, elkraft gick upp med 0,2 procent. I den gruppen ökade dieselolja och lastbilskostnader med 1,0 respektive 0,2 procent. Kostnaden för Löner, Maskiner och Omkostnader var oförändrade.

Byggmaterialkostnader var i stort sett oförändrade i september. Armeringsstål, järn och stål samt trävaror gick upp något, medan betongvaror och el-materiel sjönk något. En orsak till nedgången på betong är att större volymer sålts till kund under september och då till ett lägre pris än till dem som köpt en mindre volym betong under sommaren. Övriga byggmaterialgrupper var oförändrade.

Byggherrekostnaderna sänktes med 0,2 procent. Det beror på att räntekostnader sjönk med 1,7 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	sep 13/ aug 13	sep 13/ sep 12
Entreprenadkostnader	0,0	1,4
Byggmaterial	0,0	1,5
Löner	0,0	1,8
Maskiner	0,0	0,6
Transporter, drivmedel, elkraft	0,2	-0,4
Omkostnader	0,0	1,4
Byggherrekostnader	-0,2	0,8
Total byggekostnad	0,0	1,4

September 2012–september 2013 +1,4 procent

Faktorprisindex ökade på årsbasis. Mellan september 2012 och september 2013 gick faktorprisindex upp med 1,4 procent.

Entreprenörens kostnader steg med 1,4 procent. Det beror bl.a. på att Löner och Byggmaterial höjdes med 1,8 respektive 1,5 procent. Omkostnader ökade med 1,4 procent. Maskiner gick upp något och Transporter, drivmedel, elkraft sjönk något.

Byggmaterialet står för en ökning med 1,5 procent, vars påverkan totalt sett var 0,8 procentenheter.

Det byggmaterial som ökade mest var Golvmaterial som gick upp med 6,0 procent. Alla byggmaterialgrupper steg förutom armeringsstål samt järn och stål som sjönk.

Byggherrekostnaderna steg med 0,8 procent på årsbasis. Den marginella höjningen beror på ökade lönekostnader och projektering, men motverkades av sänkta räntekostnader.

NÄRINGSLEV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: augusti 2013

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

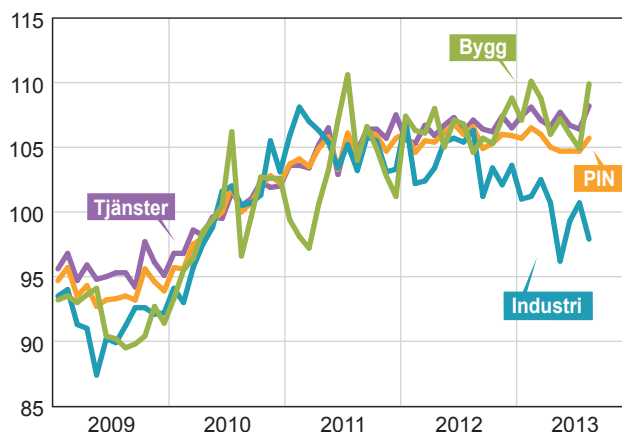
Tobias Fagerberg

Produktionen inom näringslivet ökade

Efter fem månaders negativ utveckling vände trenden för produktionen inom näringslivet uppåt i augusti med en ökning på 1,0 procent säsongrensat, jämfört med juli. I augusti uppvisade delsektorerna en motsatt bild mot föregående månad. Efter en uppgång i juli vände trenden inom industriproduktionen nedåt och minskade med 2,8 procent. Tjänste- och byggproduktionen vände däremot uppåt och ökade med 1,7 respektive 4,8 procent.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

Svagt negativ utveckling för perioden juni–augusti

Produktionen för perioden juni–augusti visade en svagt negativ utveckling precis som föregående tremånadersperiod. Under perioden juni–augusti 2013 minskade produktionen inom näringslivet med 0,2 procent i säsongrensade tal och jämfört med föregående tremånadersperiod. En bidragande faktor till den totala nedgången den senaste tremånadersperioden är den svaga utvecklingen inom industriproduktionen i augusti. Den största delsektorn, tjänstebranschen, uppvisar den starkaste utvecklingen på tremånadersbasis. Uppgången hämmas dock av den negativa utvecklingen under juni och juli för tjänstebranscherna.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	aug 13/ jul 13 ¹⁾	jun–aug 13/ mar–maj 13 ¹⁾	aug 13/ aug 12 ²⁾
Industri inkl. energi	-2,8	-0,5	-7,8
Bygg	4,8	-0,4	4,9
Tjänster	1,7	-0,1	1,2
Totalt	1,0	-0,2	-0,8

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

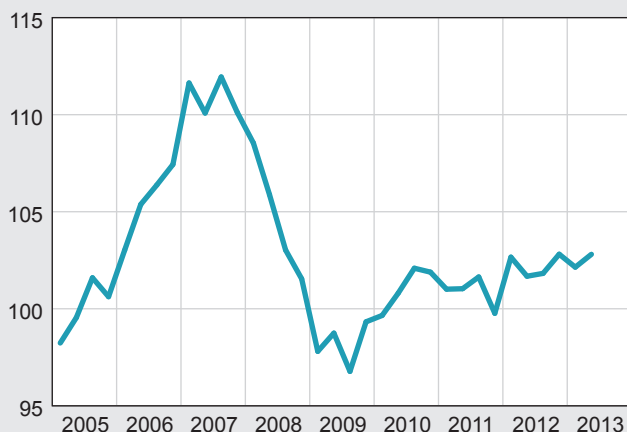
Bostadsbyggandet ljuspunkt i bromsande ekonomi

Farten i den svenska ekonomin har bromsat in till följd av svag efterfrågan i omvärlden. Den inhemska efterfrågan är något högre och inom byggindustrin steg produktionen svagt andra kvartalet. Det är bostadsinvesteringarna som vänt upp. I övrigt präglades byggbranschen snarare av hopp om konjunkturförbättring än konkreta tecken på uppgång.

Byggproduktionen förbättrades något andra kvartalet 2013 och återhämtade stora delar av minskningen från första kvartalet. Enligt nationalräkenskaperna var byggproduktionen 0,6 procent högre andra kvartalet i säsongsrensad volym jämfört med första kvartalet. Utveckling har under en längre tid varit ojämn och varvat uppgångar med nedgångar vilket skapar osäkerhet om var i konjunkturen byggindustrin befinner sig.

Byggvolym

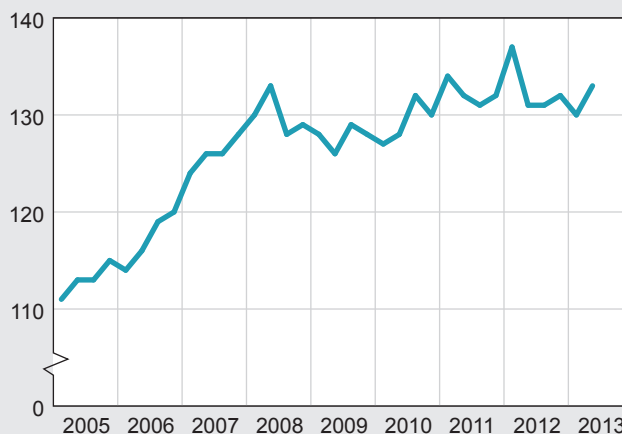
Säsongsrensade kvartalsvärden, fasta priser. Index 2005=100

I likhet med byggproduktionen steg antalet arbetade timmar i byggbranschen svagt andra kvartalet 2013, säsongsrensat jämfört med kvartalet innan. Efter en svag utveckling under andra halvåret 2011 och första halvåret 2012 har byggtimmarna återhämtade sig något från och med andra halvåret 2012. Konjunkturläget är dock fortfarande osäkert och efterfrågan på byggarbetskraft har hittills i år varit dämpad.

Antal arbetade byggtimmar

Säsongsrensade kvartalsvärden, miljoner timmar

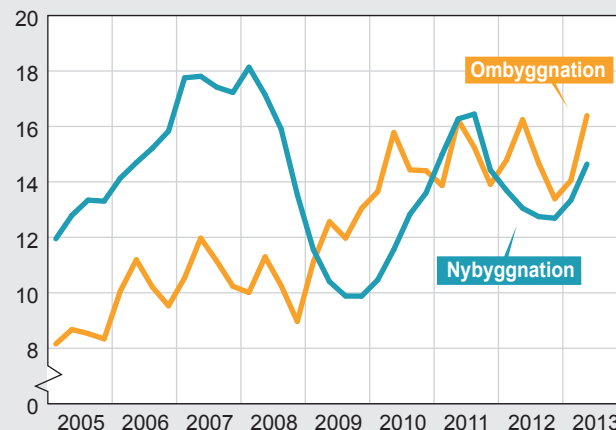

Ökade bostadsinvesteringar

En viktig kugge i byggproduktionen är bostadsinvesteringarna. De har vänt upp 2013 efter en svagare utveckling under 2011–2012. Under 2012 föll nyproduktionen bland annat till följd av en svagare efterfrågan i och med tuffare kreditrestriktioner och ett generellt pessimistiskt stämningsläge bland hushållen. Efter det har det ljusnat för bostadsbyggandet och i första hand nybyggnationen har ökat under 2013. Den konsumentdrivna marknaden för ombyggnation, som ökade snabbt 2009–2010 efter införandet av ROT-avdraget, verkar däremot ha mättats och stabiliserats på en högre nivå. Dragloket vad gäller nybyggnationen var till stora delar nybyggnadsinvesteringar i flerfamiljshus. Preliminära data visar en kraftig ökning av antalet påbörjade lägenheter i flerfamiljshus under andra kvartalet jämfört med motsvarande period året innan. Det är byggen som kommer att färdigställas under de närmaste åren, vilket innebär att vi sannolikt kan vänta oss starkare siffror för bostadsbyggandet under nästa år.

Bostadsinvesteringar

Miljarder kronor i fasta priser

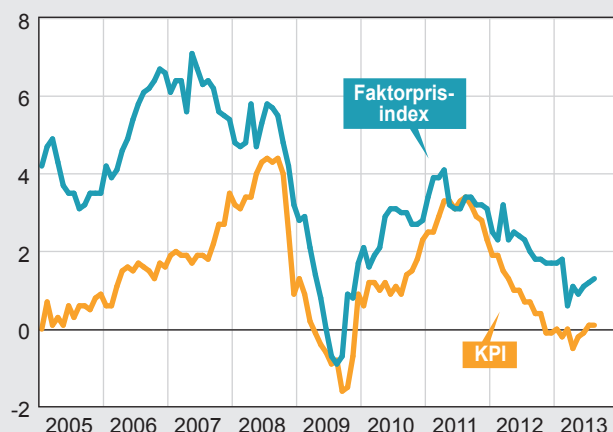
I FOKUS

Byggekostnaderna stiger

Tendensen på bostadsmarknaden är för närvarande stigande bostadspriser och ökad nybyggnation. Även byggekostnaderna ökar mer än tidigare. Under den senaste tioårsperioden har byggekostnaderna för flerbostadshus stadigt ökat mer än inflationen mätt med konsumentprisindex. Men sedan 2011 har ökningstakten för byggekostnaderna, liksom inflationen, visat en nedåtgående trend, för att de senaste månaderna åter börjat vända upp och öka snabbare än tidigare.

Byggekostnader för flerbostadshus och KPI

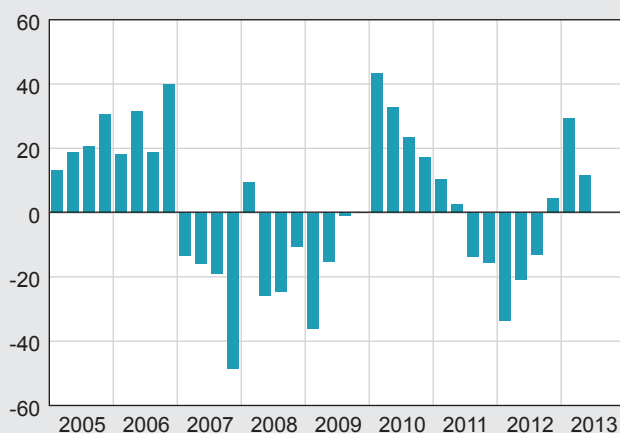
Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år

Kraftig ökning av bygglov för bostäder

En annan tidig indikator på byggandet är statistiken över antalet beviljade bygglov. Efter att byggloven minskade alla fyra kvartalen i följd har antalet beviljade bygglov vänt upp och ökade med 9 procent första halvåret i år jämfört med samma tid i fjol. Det är de beviljade byggloven för bostäder som drar upp antalet. De ökade med närmare 20 procent.

Beviljade bygglov

Bruttoarea bostäder och fritidshus. Förändring från motsvarande kvartal föregående år, procent

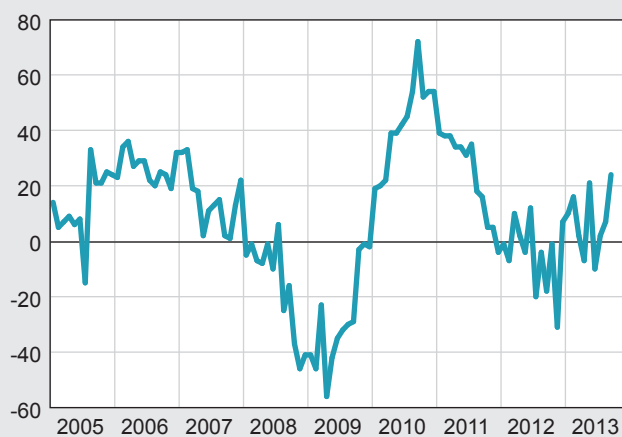
Positiva prognoser

Konjunkturinstitutet spår i sin senaste prognos en starkare tillväxt i bostadsbyggandet under nästa år. Motiveringen är en kombination av en solid efterfrågan och förbättrad

lönsamhet till följd av att bostadspriserna förväntas fortsätta upp och öka mer än byggekostnaderna. Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet visar att byggkonjunkturen är fortsatt svagare än normalt, men inte så svag som den var 2009. Konfidensindikatorn ger inga signaler om en vändning för byggindustrin men en av få ljuspunkter är ändå att företagen räknar med ökad orderingång under de närmaste månaderna vilket stärker de alltför tunna orderböckerna. Enligt nulägesindikatorn fortsätter byggproduktionen att minska men nedgången har dämpats under de senaste månaderna och byggplanerna indikerar nu ett svagt ökat byggande. Sysselsättningsutvecklingen ser fortsatt svag ut och anställningsplanerna i byggindustrin har fallit och ligger långt under det historiska genomsnittet. I den senaste mätningen var det allt fler företag som uppgav svårigheter med finansieringen som främsta hinder för en ökad byggnation.

Förväntad utveckling av orderstocken

Nettotal, säsongrensade värden

Källa: Konjunkturinstitutet

Företagen mer hoppfulla

Riksbankens företagsundersökning, som baseras på djupintervjuer med de största företagen, indikerade en långsamt förbättrad konjunktur inom näringslivet. I flera branscher framställs det dock snarare som förhoppningar om en konjunkturförbättring än konkreta tecken på uppgång. Den generella bilden stämmer ganska väl in på byggkonjunkturen som beskrivs som fortsatt svag. En ljuspunkt är bostadsbyggandet där aktiviteten ökat något jämfört med i maj. Efterfrågan på bostäder är emellertid stor och bedöms ha potential för en fortsatt god tillväxt. Av intervjuerna framgår att bygghandeln riktade mot hushåll och mindre företag är fortsatt stabil men att efterfrågan från de större företagen framställs som betydligt svagare.

Martin Daniels, SCB

Svag nedgång jämfört med föregående år

Hittills i år har näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal minskat med 0,6 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Den ackumulerade årsutvecklingen har sjunkit med 0,3 procentenheter jämfört med föregående månad. Bygg- och tjänstesektorn har haft en positiv ackumulerad utveckling, med en ökning på 1,1 respektive 0,9 procent. Industriproduktionen har dock, hittills i år, uppvisat en tillbakagång med 4,5 procent. Efter ett relativt starkt första kvartal möttes produktionen inom näringslivet av ett sämre andra kvartal. Tredje kvartalet uppvisar en fortsatt negativ utveckling. Industribranschernas produktion i augusti var 7,8 procent lägre än motsvarande månad föregående år.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: september 2013

Källa: SCB:s konsumentprisindex

Erik Nilsson

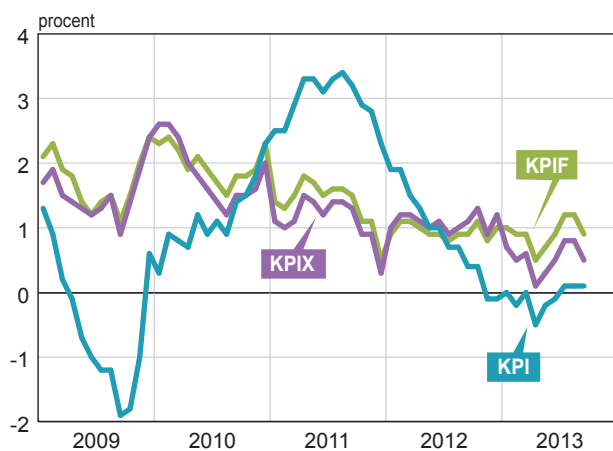
Inflationstakten historiskt låg

KPI visar på en fortsatt låg prisutveckling i Sverige. Den låga räntan och det allmänna ekonomiska läget håller priserna låga och pressar ner inflationen mot nollstrecket. Indexförändringarna är dock fortfarande positiva, både på månadsbasis och på årsbasis, men är bland de lägsta på 30 år.

Inflationstakten, förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var 0,1 procent i september, vilket är oförändrat från augusti. Historiskt sett är utvecklingen den fjärde lägsta septemberinflationstakten sedan 1980, de tre lägre utvecklingarna ägde rum 1996, 1998 och 2009.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Till månadens inflationstakt bidrog framförallt högre livsmedelspriser (+3,0 procent sedan september 2012) och höjda hyror (+2,1 procent) som bidrog med 0,4 respektive 0,2 procentenheter. Uppgången motverkades främst av

minskade räntekostnader (-9,0 procent) som bidrog nedåt med 0,5 procentenheter och prissänkningar på drivmedel (-4,9 procent) som bidrog nedåt med 0,2 procentenheter. Även transportpriserna sjönk (-2,0 procent) och drog ner inflationstakten med 0,2 procentenheter.

Samtliga varugrupper uppvisar en inflationstakt under sina egna genomsnitt för alla septembermånader alltsedan 1980. Boende ligger cirka 4 procentenheter under sitt snitt, vilket får en stor effekt då gruppen har störst vikt i KPI, cirka 25 procent. I övrigt ligger gruppen transport, som är den näst största gruppen inom KPI med sin vikt på 14 procent, cirka 7 procentenheter under sitt snitt. Dessa två är de störst bidragande faktorerna till den låga inflationstakten.

Konsumentprisernas förändring

September 2013	Förändring från		Bidrag till förändring sedan sep 2012 ¹⁾
	Föregående månad	sep 2012	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,0	2,7	0,4
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,2	1,3	0,1
Kläder och skor	6,8	0,3	0,0
Boende	0,3	0,0	-0,1
Inventarier och hushållsvaror	-0,3	-2,7	-0,1
Hälsa- och sjukvård	-0,1	1,8	0,1
Transport	-0,5	-2,1	-0,3
Post och telekommunikationer	-0,7	-0,9	0,0
Rekreation och kultur	0,2	-0,8	-0,1
Utbildning	0,0	2,1	0,0
Restauranger och logi	0,2	2,1	0,1
Div varor och tjänster	0,3	0,9	0,1
KPI totalt	0,4	0,1	0,1

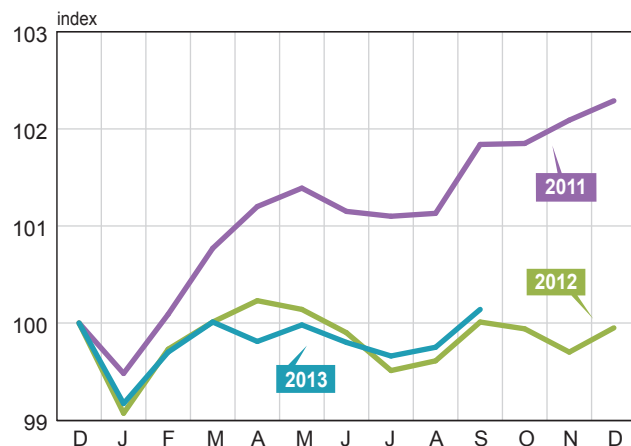
1) Procentenheter

Prishöjning av kläder

Månadstakten för KPI i september, alltså förändringen från föregående månad, steg till 0,4 procent jämfört med 0,1 procent mellan juli och augusti. Historiskt sett så är den aktuella månadsförändringen den näst lägsta för september under perioden 1980–2013, endast finanskrisåret 2009 uppvisade en lägre månadsförändring under september.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100

Till uppgången den senaste månaden bidrog prishöjningar på kläder (+7,9 procent sedan augusti 2013) med 0,3

procentenheter och på el (+1,4 procent) med 0,1 procentenhet uppåt. Uppgången motverkades av prissänkningar på transporttjänster (-2,7 procent), vilket bidrog med 0,1 procentenhet nedåt.

Endast boende uppvisade en månadstakt som låg över sitt eget genomsnitt för september, men endast marginellt, medan samtliga andra grupper låg under sitt eget genomsnitt. Kläder och skor utmärker sig mest av de aktuella månadstakterna, som ligger cirka 2 procent under gruppens eget snitt för september. Kläder och skor utgör cirka 5 procent av KPI:s totala vikt under 2013.

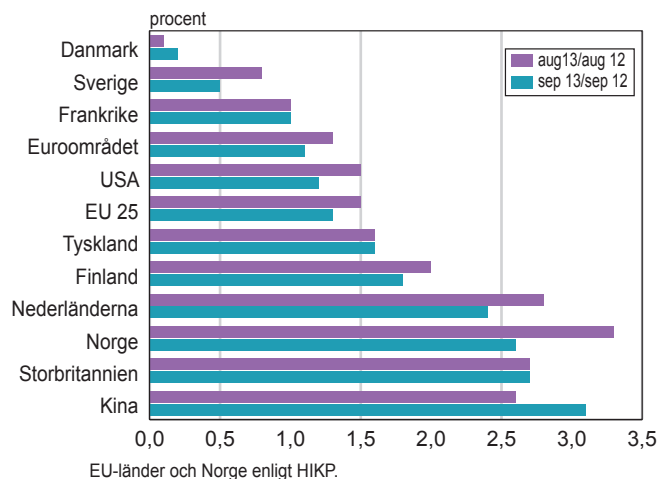
Det underliggande måttet KPIF, det vill säga KPI rensat för ränteförändringar, är även det lägre än normalt. Enligt KPIF var inflationstakten 0,9 procent i september, vilket är en nedgång från augusti då den var 1,2 procent. Från augusti till september steg KPIF med i genomsnitt 0,4 procent, och under samma period förra året steg KPIF med 0,7 procent. Räntorna är en av anledningarna till att inflationstakten för KPIF är högre än för KPI denna månad, detsamma gäller dock inte månadstakten eftersom räntan inte drog ner utvecklingen där.

Danmark har ännu lägre inflationstakt än Sverige

Internationellt ligger Sveriges prisutveckling också lågt. Inflationstakten enligt HIKP, ett internationellt harmoniserat prisindex, för Sverige var 0,5 procent i september 2013, jämfört med 1,0 procent i september föregående år. Från augusti till september 2013 steg priserna i genomsnitt med 0,4 procent, medan priserna steg med 0,7 procent under samma period föregående år. Totalt sett har HIKP gått upp med 14,3 procent sedan 2005.

Inflationstakten i olika länder

Säsongrensade månadsdata

Bland våra skandinaviska grannar har bara Danmark lägre HIKP-inflationstakt för aktuell månad, 0,2 procent, medan Island och Norge som står utanför både EU och EMU har en betydligt högre HIKP-inflationstakt på 3,8 procent respektive 2,6 procent. Andra länder som utmärker sig är Irland, Cypern, Spanien och Portugal som har en inflationstakt nära noll, medan Grekland har haft negativ inflationstakt sedan mars 2013.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: september 2013

Källa: SCB:s producentprisindex

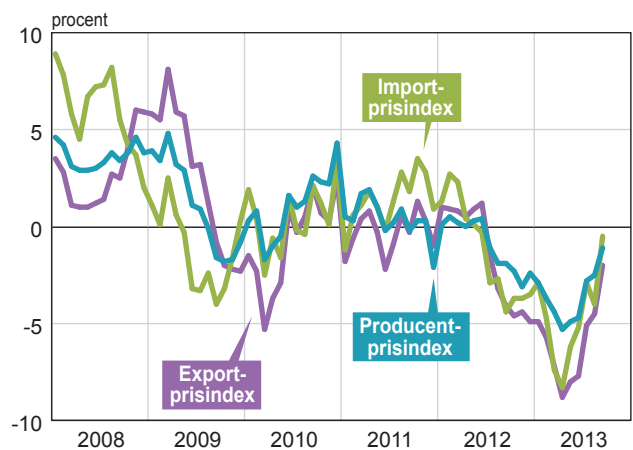
Producentpriserna steg i september

Från augusti till september steg de totala producentpriserna med 0,7 procent. Jämfört med september föregående år var producentpriserna 1,1 procent lägre. I månadstakt steg priserna på importmarknaden med 1,5 procent, på exportmarknaden med 1,1 procent samt på hemmamarknaden med 0,4 procent.

Högre priser på råolja, kemikalier och övriga maskiner bidrog uppåt från augusti till september på importmarknaden. På exportmarknaden bidrog främst högre priser på motorfordon och övriga maskiner till uppgången. Priserna på el och fjärrvärme steg på hemmamarknaden, dock motverkades uppgången av lägre priser på livsmedel.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, steg med 0,9 procent från augusti till september.

Jämfört med september förra året har producentpriserna totalt sjunkit med 1,1 procent. Under samma period har priserna sjunkit med 2,0 procent på exportmarknaden, 0,5 procent på importmarknaden och 0,1 procent på hemmamarknaden. Priserna för inhemsk tillgång har gått ned med 0,3 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: september 2013

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

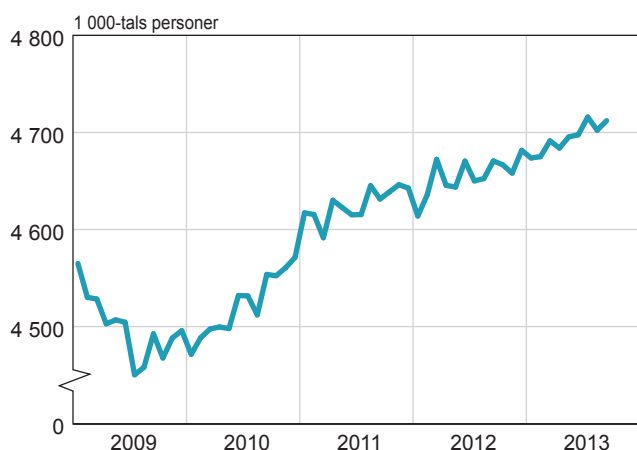
Jacob Hansson

I september 2013 var 4 708 000 sysselsatta i åldern 15–74 år, vilket är en ökning med 41 000 jämfört med samma period föregående år. Antalet arbetslösa uppgick till 382 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,5 procent. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 160,1 miljoner per vecka. Säsongsrensade och trendjusterade data visar på en fortsatt positiv trend för antalet sysselsatta och en svag minskning av antalet arbetslösa.

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik fortsätter att visa på små förändringar på arbetsmarknaden. Antalet lediga platser som anmälades till Arbetsförmedlingen var något högre än i september 2012. Antalet personer vars lade om uppsägning fortsätter att minska. De inskrivna arbetslösa ökade med 9 000 till 402 000.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongsrensade månadsvärden

Antalet tidsbegränsat anställda fortsätter att öka

I september 2013 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 708 000 vilket är en ökning med 41 000 jämfört med september 2012. Antalet sysselsatta män var 2 483 000 och antalet sysselsatta kvinnor var 2 224 000. Sysselsättningsgraden för befolkningen i åldern 15–74 år var 65,7 procent. Motsvarande tal för männen var 68,5 procent och för kvinnorna 62,8 procent.

Antalet fast anställda uppgick till 3 504 000 i september 2013. Antalet tidsbegränsat anställda var 697 000, en ökning med 51 000 jämfört med september 2012.

Antalet heltidsarbetande, det vill säga personer som arbetar mer än 35 timmar per vecka, var 3 628 000 vilket är en ökning med 50 000 jämfört med samma period föregående år.

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år uppgick säsongsrensat till 4 712 000 i september 2013, vilket motsvarar en

sysselsättningsgrad på 65,8 procent. Av männen var 68,4 procent sysselsatta och för kvinnorna var motsvarande siffra 63,1 procent. Trenden är fortsatt positiv för antalet sysselsatta.

Det outnyttjade arbetskraftsutbudet

Arbetslösa, undersysselsatta och latent arbetssökande utgör tillsammans det outnyttjade arbetskraftsutbudet. I september 2013 uppgick det outnyttjade arbetskraftsutbudet i genomsnitt till 19,8 miljoner timmar per vecka. Det motsvarar 495 000 heltidsarbeten med 40 timmars arbetsvecka. De latent arbetssökande, det vill säga personer som velat och kunnat arbeta men inte sökt något arbete, uppgick till 141 000.

160,1 miljoner arbetade timmar per vecka

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i september 2013 i genomsnitt till 160,1 miljoner per vecka. Det är ingen statistiskt säkerställd förändring jämfört med september 2012. Säsongsrensat uppgick de arbetade timmarna i genomsnitt till 143,5 miljoner timmar per vecka. Arbetade timmar visar på en fortsatt positiv trend.

Arbetsmarknad

	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
jan	4 519	4 578	14 070	13 210	414	421
feb	4 559	4 597	15 160	15 160	407	427
mar	4 621	4 643	15 350	14 870	400	448
apr	4 603	4 642	14 190	15 090	401	445
maj	4 616	4 667	14 380	14 650	431	417
jun	4 788	4 815	14 690	14 640	477	484
jul	4 839	4 905	9 270	9 530	387	382
aug	4 718	4 766	12 450	12 230	381	377
sep	4 666	4 708	15 870	16 010	382	382
okt	4 656		15 870		376	
nov	4 630		15 620		392	
dec	4 647		13 550		381	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten 7,5 procent

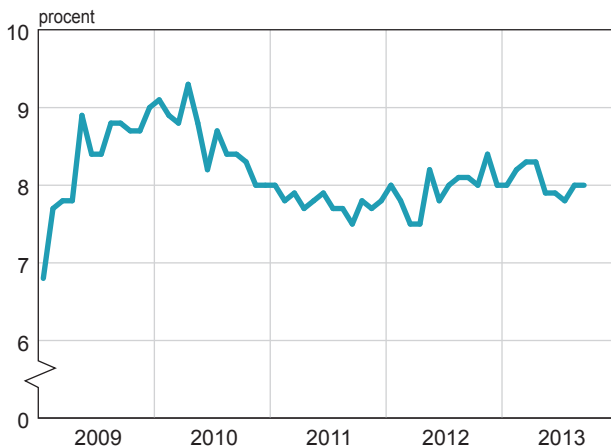
I september 2013 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 382 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,5 procent. Av de arbetslösa var 183 000 män och 199 000 kvinnor. För männen motsvarar detta en arbetslöshet på 6,9 procent och för kvinnorna 8,2 procent.

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 130 000 arbetslösa och av dessa var 54 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar var 20,8 procent av arbetskraften.

Enligt säsongsrensade data uppgick antalet arbetslösa till 409 000. Arbetslösheten, det vill säga andelen arbetslösa av arbetskraften, var 8,0 procent. Arbetslösheten för männen var 7,7 procent och för kvinnorna var den 8,3 procent. Trenden visar på en svag minskning av både antalet och andelen arbetslösa.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade månadsvärden

Antalet varsel fortsätter att minska

Antalet inskrivna arbetssökande, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i september 2013 till 402 000. Jämfört med samma månad 2012 är det en ökning med 9 000. Av de inskrivna arbetslösa var 218 000 öppet arbetslösa och 184 000 inskrivna i program med aktivitetsstöd. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var 49 000, vilket är ungefär 1 900 fler än motsvarande månad föregående år. 50 000 personer fick arbete, vilket är ungefär 3 900 fler personer jämfört med september 2012. Antalet varslade uppgick till 4 800, en minskning med 2 500 jämfört med motsvarande period föregående år.

Arbetskraftskostnader och löner

Senaste uppgift: augusti 2013

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Löner och arbetskostnader inom privat sektor

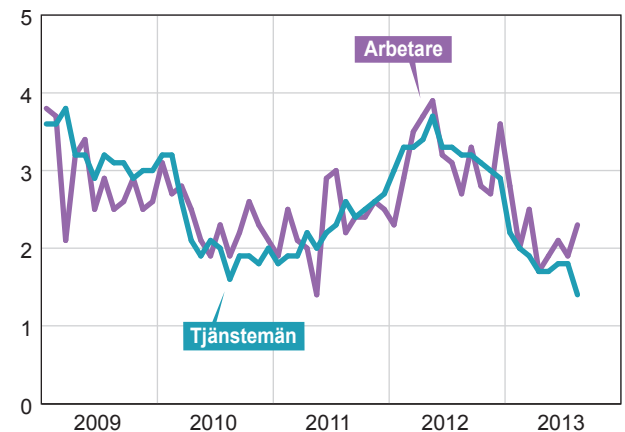
Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under augusti 2013 150,00 kronor exklusive övertidstillägg och 151,80 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,3 procent respektive 2,4 procent jämfört med augusti 2012. Under augusti 2013 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 34 960 kronor exklusive rörliga tillägg och 35 590 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 1,3 respektive 1,4 procent jämfört med augusti 2012.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för augusti 2013 beräknats till 265,18 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 112,2 en förändring med 2,6 procent jämfört med augusti 2012. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för augusti 2013 beräknats till 244,62 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 53 237 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 109,6, en ökning med 2,5 procent jämfört med augusti 2012. Motsvarande

index för tjänstemän blir 112,4, som är en ökning med 2,0 procent jämfört med augusti 2012.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

FINANSMARKNAD

Nyhetsrapporteringen i början av oktober präglades av den politiska oenigheten kring USA:s federala budget. Konflikten bottnade, något förenklat, i att republikanerna inte ville finansiera budgeten genom skattehöjningar och minskad försvarsbudget. Demokraterna i sin tur vägrade gå med på ytterligare inskränkningar av sjukvårdsreformen Affordable Care Act, "Obamacare". En budget röstades så småningom igenom, republikanerna fick backa från sina krav den här gången, men inte utan att påverka den globala marknaden.

Initialt tog marknaden budgetbråket med ro men i takt med att den 17 oktober närmade sig reagerade placenterna. Nämda datum hade satts upp som sista dag för att höja det amerikanska skuldtaket och på så sätt finansiera räntebetalningar på amerikanska statspapper. Räntan på amerikanska Treasury bills (motsvarande statsskuldväxlar) med löptid på 30 dagar, som handlas på andrahandsmarknaden, noterades till 0,35 procent. Det var den högsta nivån sedan oktober 2008. Detta skall tolkas som att efterfrågan på amerikanska papper med kort löptid var svag och var en signal om oro för inställda betalningar från marknaden.

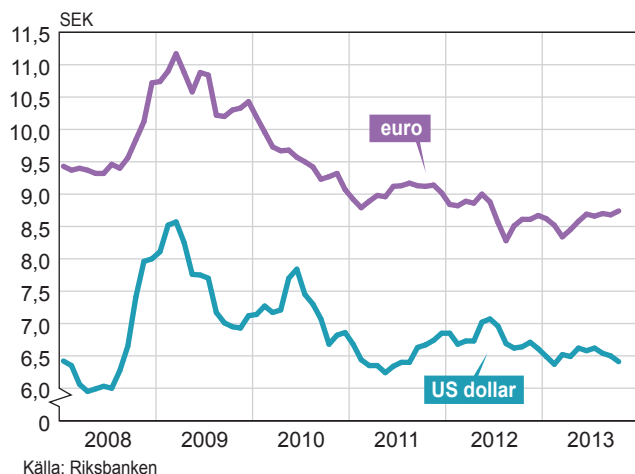
Även om de kortsiktiga effekterna av månadens politiska missämja är begränsade har frågan om USAs kreditvärdighet förts på tal och om amerikanska kreditrisker skulle bedömas som reella innebär det högre kostnader för att finansiera de amerikanska skulderna och ytterligare frågetecken för tillväxten.

De kvantitativa lättnaderna, stödköpen av amerikanska statspapper som görs av FED till ett värde av 1 000 miljarder dollar i år, fortsätter att pressa upp börserna till rekordnivåer och S&P 500 noterades i oktober till 1 726, den högsta värderingen hittills. Stödköpen tillsammans med den låga amerikanska styrräntan utgör fortsatt grund för en svag dollar med en lägsta växelkurs på 6,32 SEK per US dollar. Sedan mitten av 2012 har dollarn deprecierat

med över 10 procent gentemot euron och kronan.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

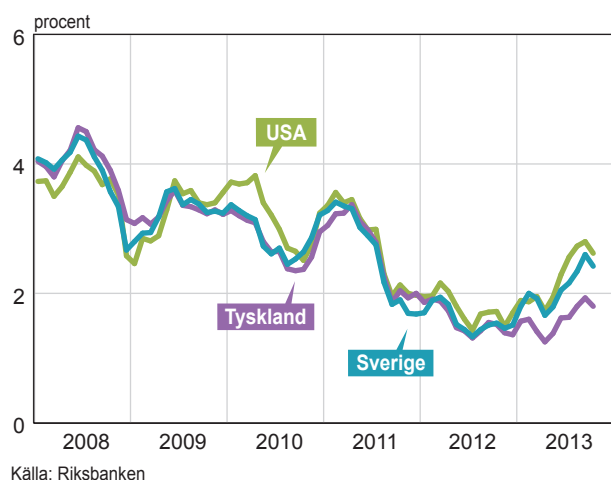
Sjunkande långräntor

De svenska och de internationella marknadsräntorna har styrts av händelserna i USA men även makrodata från euroländerna har drivit utvecklingen på den europeiska marknaden. Långa räntor har sjunkit och räntekurvorna har planat ut i Sverige, Tyskland och USA. Länder som de senaste åren har haft problem med upplåningen på värdepappersmarknaderna har också tagit del av sjunkande räntor, till dessa hör bland annat Spanien, Italien och Grekland.

Riksbanken lämnade reporäntan oförändrad på 1 procent under sitt oktobermöte. Samtidigt som räntebanan justerades ner något för fjärde kvartalet 2014 flaggade Riksbanken för att en första höjning väntas mot slutet av nästa år. Riksbanken motiverar nedjusteringen av räntebanan med det osäkra läget i omvärlden och på vad som kommer att hända när centralbankerna gradvis börjar normalisera penningpolitiken.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

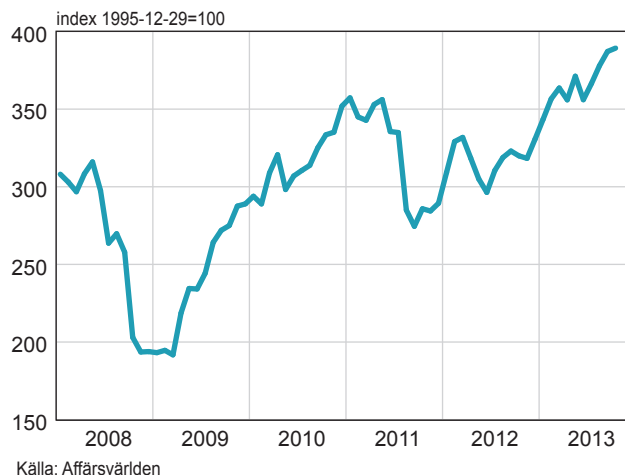

Börsuppgången fortsätter

I Sverige har delårsrapporterna för det tredje kvartalet komma in. De banker som hittills har kommit med sina rapporter har visat bättre resultat än förväntat. Det finns dock en viss oro för att stora exportberoende icke-finansiella företag har gått sämre beroende på den förhållandevis starka kronan.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Stockholmsbörsen öppnade månaden svagt med hänsyn till omvärlden för att sedan, i takt med att den politiska låsningen i USA löste sig, stiga mot nya årshögsta. En ökning som bromsades in mot slutet av månaden i avvaktan på räntebesked från FED. Vid stängning den 31 oktober stängde AFGX närmare 2 procent högre än vid utgången av september.

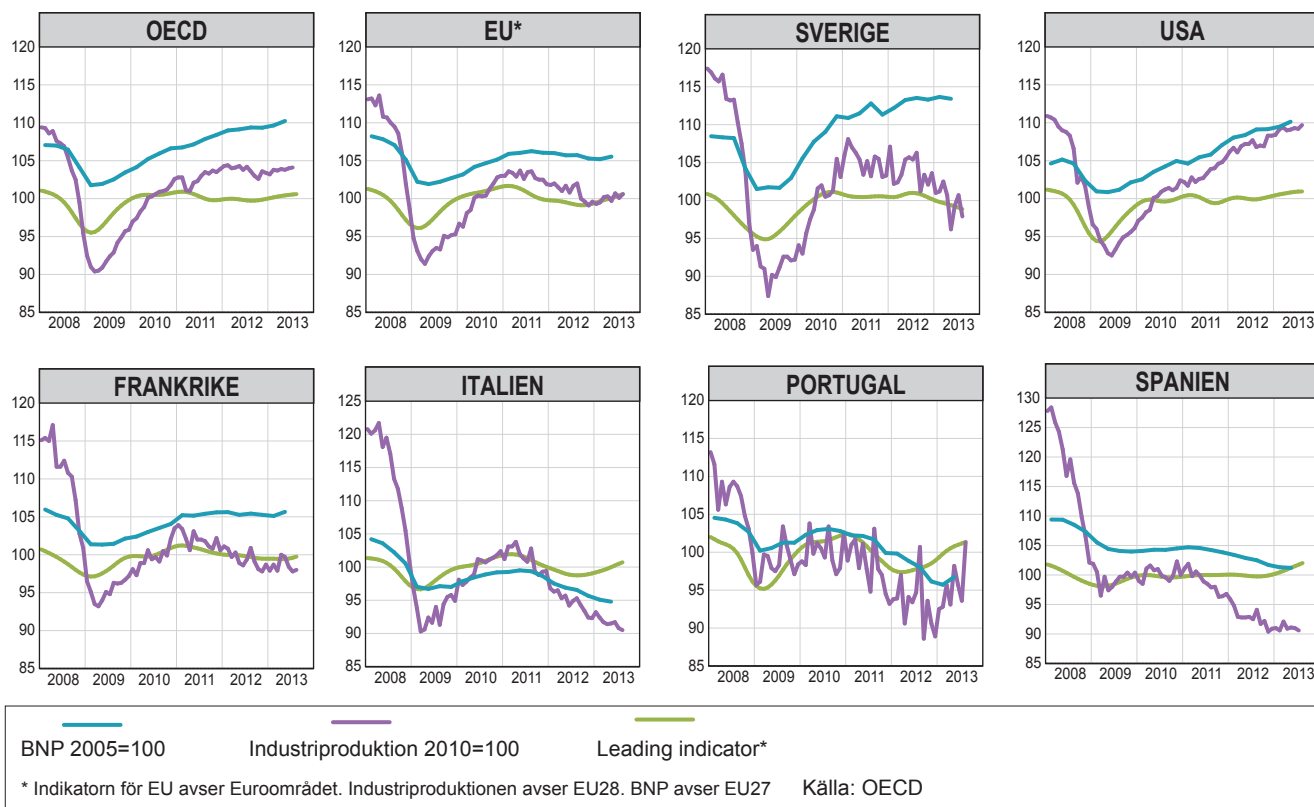
Jon Smedsaas, Finansmarknadsstatistik

Ekonomisk statistik – november

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	01	okt
Tjänsteproduktionsindex	05	sep
Småhusbarometern	07	okt
Industrins leveranser och order	08	sep
Industriproduktionsindex	08	sep
Konsumentprisindex	12	okt
Arbetskraftsundersökningen	14	okt
Industrins kapacitetsutnyttjande	15	kv 3 –13
Industrins lager	15	kv 3 –13
Näringslivets investeringar	21	enl okt
Producentprisindex	26	okt
Export, import och handelsnetto	27	okt
Detaljhandelns försäljning	28	okt
Nationalräkenskaperna	29	kv 3 –13
Volymutveckling, import och export	29	kv 3 –13

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den amerikanska ekonomin fortsätter sin återhämtning och från första till andra kvartalet ökade BNP med 0,6 procent. På årsbasis var tillväxten 1,6 procent. Tillväxten för den amerikanska industriproduktionen fortsätter också att utvecklas relativt väl och produktionen var i augusti 0,5 procent högre än föregående månad. Den ledande indikatorn fortsatte att stiga vid utgången av augusti, och noteringen som ligger över den långsiktiga trenden indikerar en fortsatt god ekonomisk utveckling.

Efter sex kvartal i följd med utebliven tillväxt redovisade EU-området åter positiva kvartalssiffror då BNP från första till andra kvartalet ökade 0,3 procent, säsongrensat. Den ledande indikatorn fortsatte också att öka och augustinoteringen var den högsta sedan augusti 2011.

Frankrike har under de senaste åren uppvisat dämpade tillväxtsiffror och den franska statsskulden och arbetslösheten har ökat ikapp med den svaga ekonomiska utvecklingen. Efter två kvartal i rad med negativ kvartalstillväxt ökade BNP 0,5 procent från första till andra kvartalet, säsongrensat, och landet var ett av dragloken då EU-området åter vände till tillväxt under samma period. Inom den franska industrin är läget fortsatt osäkert och säsongrensade uppgifter visar att industriproduktionen i augusti ökade 0,2 procent från månaden innan. Jämfört

med samma månad föregående år minskade däremot produktionen med 2,9 procent.

Trots att Europa visar positiva signaler är problemen långt ifrån över i Sydeuropa och Italien, Spanien och Portugal har under en längre tid uppvisat svaga utvecklingssiffror. Italien befinner sig alltjämt i recession och från första till andra kvartalet minskade BNP 0,3 procent, säsongrensat. I augusti fortsatte däremot den ledande indikatorn att stiga och den ligger nu över den långsiktiga trenden.

Även Spanien befinner sig i recession och korregerat för säsongvariationer minskade BNP med 0,1 procent från första till andra kvartalet. Det var nionde kvartalet i följd med negativ kvartalstillväxt. Även den spanska industriproduktionen fortsätter att utvecklas svagt och säsongrensade uppgifter visar att produktionen i augusti var 0,4 procent lägre än föregående månad. Jämfört med samma månad föregående år minskade produktionen 2,1 procent.

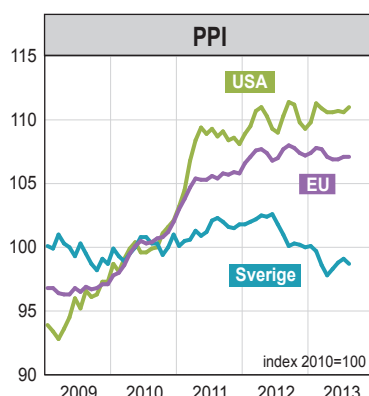
Efter tio kvartal i följd med negativ kvartalstillväxt vände Portugal åter till tillväxt när BNP ökade 1,1 procent från första till andra kvartalet, säsongrensat. Även tillväxten inom industriproduktionen ökade och korregerat för säsongvariationer var uppgången 8,2 procent i augusti jämfört med månaden innan. Även den ledande indikatorn fortsatte upp och ligger över den långsiktiga trenden, vilket bådär gott för den ekonomiska utvecklingen framöver.

INTERNATIONELL UTBLICK

Producentprisindex

Till skillnad från många andra länder har producentpriserna i Sverige varit relativt stabila de senaste åren. I september var prisnivån 0,9 procent lägre än motsvarande månad föregående år och sedan början av 2010 har producentpriserna sjunkit med 0,5 procent.

Utvecklingen för producentpriserna inom EU och USA har däremot varit mer volatil. Under 2009 och 2010 ökade prisnivån i snabb takt i Europa för att under efterföljande år utvecklas relativt stabilt och i augusti sjönk producentpriserna 0,6 procent i årstakt. För vissa europeiska länder har dock ökningstakten för producentpriserna varit betydande där bland annat Spanien under några år uppvisade kraftiga ökningar. Däremot ser nu ökningstakten ut att ha stannat av och i augusti minskade producentpriserna 1,1 procent i årstakt. Även Storbritannien har länge haft en hög prisökningstakt och ökningstakten för producentpriserna har varit bland de högsta i Europa. I september låg årstakten på 1,5 procent, men jämfört med föregående månad sjönk producentpriserna med 0,3 procent.

Producentpriserna har stadigt ökat även i USA och har sedan början av 2010 stigit med 12 procent. I september sjönk däremot producentpriserna med 0,5 procent i årstakt och med 0,2 procent jämfört med föregående månad.

Producentprisindex

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	aug	107,1	0,0	-0,6
Danmark	sep	106,8	-0,7	-0,6
Finland	sep	106,1	-0,5	-1,6
Italien	aug	106,5	0,2	-0,5
Spanien	aug	108,3	0,0	-1,1
Storbritannien	sep	110,3	-0,3	1,5
Sverige	sep	99,2	0,5	-0,9
Tyskland	aug	105,0	0,0	-0,4
Norge	sep	109,8	0,2	0,2
USA	sep	110,8	-0,2	-0,5

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer fortsatte uppåt i oktober för både euroområdet och EU totalt, men jämfört med de senaste månadernas kraftiga förbättringar har utvecklingen nu mattats av något. För euroområdet steg barometerindikatorn med 0,9 enheter till 97,8 och uppgången berodde främst på ett förbättrat stämningssläge inom industrin. För EU totalt steg indikatorn 1,1 enheter och stannade på 101,8. Stämningssläget förbättrades främst inom tjänstesektorn men även industrin och byggsektorn bidrog till uppgången. Bland de största medlemsländerna noterades Nederländerna, Frankrike och Tyskland för de kraftigaste uppgångarna medan stämningssläget försämrades i Spanien, Italien och Storbritannien. Sveriges indikator gick ner 2,1 enheter till 104,3.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,6	0,2	0,8	-0,2	0,7	0,6	0,3	0,5
Förändr. 4 kv.	%	0,6	-1,1	1,5	0,1	0,5	1,6	-0,2	1,0
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-1,4	-0,1	-1,1	-2,8	2,1	0,5	0,5	0,1
Förändr. 12 mån.	%	-1,3	-2,1	-1,4	-7,9	0,2	2,7	-1,4	-0,1
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,3	0,4	0,4	0,4	0,0	0,1	0,4	0,1
Förändr. 12 mån.	%	0,2	1,8	2,7	0,5	1,6	1,5	1,3	1,7
Arbetslöshet ⁵⁾	%	6,6	8,0	7,7	8,0	5,3	7,2	10,9	7,9
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	-0,1	0,0	0,0
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,8	0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,6	0,3	-0,1
Kort ränta ⁶⁾	%	0,27	0,22	0,49	0,89	0,22	0,19	0,22	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,00	-0,01	0,00	-0,04	-0,01	-0,01	-0,01	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,05	-0,03	-0,15	-0,15	-0,03	-0,13	-0,03	..
Lång ränta ⁷⁾	%	1,94	2,19	2,86	2,60	1,89	2,81	3,41	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,17	0,12	0,00	0,26	0,16	0,07	0,31	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,79	0,37	1,15	1,09	0,40	1,09	0,98	..

1) EU28 men för BNP avses EU27 och för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Storbritannien tredje kvartalet, övrigt andra kvartalet 3) OECD juli, övrigt augusti 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HICP) för EU-länderna. Augusti 5) USA september, Storbritannien juni, övrigt augusti 6) USA juni, övrigt september 7) Danmark augusti, övrigt september

Källa: OECD och Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

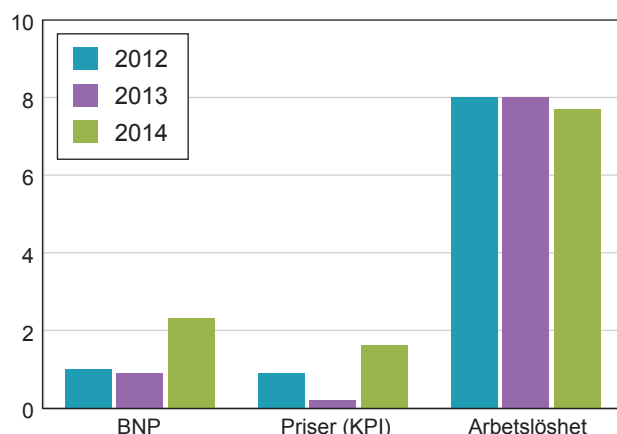
IMF justerar ner tillväxtprognosen för världsekonomin

I IMF:s senaste rapport World Economic Outlook som publicerades i början av oktober konstateras det att tillväxten för världsekonomin är svag och att riskerna kvarstår. Drivkrafterna bakom utvecklingen har också förändrats. Kina och andra tillväxtekonomier upplever en dämpad konjunktur med en svagare ekonomisk tillväxt jämfört med tidigare år, men fortfarande högre än världens utvecklade länder.

Världsekonomin förväntas enligt IMF växa med 2,9 procent i år och 3,6 procent 2014. Jämfört med föregående prognosuppdatering i juli är det en nedjustering med 0,3 procentenheter 2013 och 0,2 procentenheter 2014. Tillväxtländerna väntas bidra mest till ökningen samtidigt som IMF bedömer att startskottet för den globala tillväxten i första hand ska komma från USA, där aktiviteten i den amerikanska ekonomin väntas öka i takt med att den finanspolitiska konsolideringen lättar, parallellt med fortsatt avvägda penningpolitiska förhållanden. Det främsta hotet mot världsekonomin är enligt IMF att tillväxten fortsätter att vara trög under en lång tid framöver. Jämfört med prognosen i april har osäkerheten ökat något då bland annat finansiella villkor skärpts på ett oväntat sätt, samtidigt som utsikterna för den ekonomiska aktiviteten inte förbättrats. Riskerna bedöms däremot inte vara lika allvarliga som för ett år sedan och det beror främst på ett ökat förtroende för en stadigvarande återhämtning för den amerikanska ekonomin samt en ökad stabilitet i euroområdet.

Den amerikanska ekonomin förväntas växa med 1,6 procent i år och med 2,6 procent nästa år. Det är en marginell revidering nedåt för 2013 jämfört med prognosen i juli. Euroområdet som helhet väntas uppvisa negativ tillväxt 2013, med en minskning av BNP på 0,4 procent. Nästa år väntas däremot ekonomin att växa med 1,0 procent.

Prognos för Sverige

Sveriges tillväxt väntas stiga 2014

Sveriges BNP väntas växa med 0,9 procent i år och nästa år tros tillväxten hamna på 2,3 procent. Det innebär en liten justering nedåt av prognosen för 2013 jämfört med IMF:s senaste prognos från april. För 2014 har prognosen

marginellt reviderats upp. IMF:s prognos ligger därmed något under regeringens senaste BNP-prognoser för 2013 och 2014. Vidare spår IMF att arbetslösheten i Sverige i snitt hamnar på 8,0 procent 2013 för att sedan minska något till 7,7 procent 2014. Inflationen väntas öka och uppgå till 1,6 procent nästa år mot 0,2 procent i år.

I våra nordiska grannländer blir tillväxten högst i Norge som väntas växa 1,6 procent 2013 och 2,3 procent 2014. Svagare blir den i Danmark där tillväxten landar på 0,1 procent 2013 samt i Finland där tillväxten blir negativ och krymper 0,6 procent i år. Nästa år väntas tillväxten öka till 1,2 procent i Danmark och till 1,1 procent i Finland.

Kinas ekonomiska tillväxt, som visar tecken på att mattas av, har reviderats ner 0,2 procentenheter för 2013, till 7,6 procent. IMF bedömer att den kinesiska ekonomin kommer att fortsätta att försvagas något under nästa år och tillväxten tros bli 7,3 procent. Särskilt investeringarna väntas minska och IMF menar att Kina bör skapa bättre förutsättningar för en högre privatkonsumtion då man idag är allt för beroende av export och investeringar.

I Indien fortsätter tillväxten att revideras nedåt. 2013 väntas tillväxten landa på 3,8 procent vilket är en betydande nedrevidering med 1,8 procentenheter jämfört med föregående prognos. Även prognosen för 2014 har reviderats ned men tillväxten tros stiga och landa på 5,1 procent.

BNP enligt World Economic Outlook

	Volymförändring i % från föregående år			Diff. från progn jul 2013	
	Prognos okt 2013			2013	2014
	2012	2013	2014	2013	2014
Hela världen	3,2	2,9	3,6	-0,3	-0,2
Utvecklade ekonomier	1,5	1,2	2,0	0,0	0,0
USA	2,8	1,6	2,6	-0,1	-0,2
Euroområdet	-0,6	-0,4	1,0	0,1	0,0
Tyskland	0,9	0,5	1,4	0,2	0,1
Frankrike	0,0	0,2	1,0	0,3	0,1
Italien	-2,4	-1,8	0,7	0,0	0,0
Spanien	-1,6	-1,3	0,2	0,3	0,1
Japan	2,0	2,0	1,2	-0,1	0,1
Storbritannien	0,2	1,4	1,9	0,5	0,4
Kanada	1,7	1,6	2,2	-0,1	-0,1
Övriga industriländer	1,9	2,3	3,1	0,0	-0,2
Sverige	1,0	0,9	2,3	-0,1*	0,1*
Tillväxtmarknader och utvecklingsekonomier	4,9	4,5	5,1	-0,5	-0,4
Central- o Östeuropa	1,4	2,3	2,7	0,2	-0,1
Ryssland	3,4	1,5	3,0	-1,0	-0,3
Asien	6,4	6,3	6,5	-0,6	-0,5
Kina	7,7	7,6	7,3	-0,2	-0,4
Indien	3,2	3,8	5,1	-1,8	-1,1
Syd- o Mellanamerika	2,9	2,7	3,1	-0,3	-0,3
Brasilien	0,9	2,5	2,5	0,0	-0,7
Mexico	3,6	1,2	3,0	-1,7	-0,2
Mellanöstern o Nordafrika	4,6	2,1	3,8	-0,9	0,0

* Prognos april 2013 Källa: IMF

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	2 kv	104,6 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	0,1
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	2 kv	108,3 ¹⁾	0,2 ¹⁾	-2,6
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	2 kv	105,0 ¹⁾	0,2 ¹⁾	1,9
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	aug	107,8 ¹⁾	1,5 ¹⁾	0,9
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	8,0		33
			1-2 kv	14,6		33
Industri						
Produktion	volym	2010=100	aug	90,2	-2 ¹⁾	-7
			jan-aug	97,0		-4
Leveranser	volym	2010=100	aug	91,6	-2 ¹⁾	-6
			jan-aug	99,1		-4
Orderingång	volym	2010=100	aug	91,2	0 ¹⁾	-1
			jan-aug	99,1		-1
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	86,2 ¹⁾	1,1 ¹⁾²⁾	-1,9 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		2 kv	22,8		-9
			1-2 kv	44,4		-7
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		sep	91,9	0 ¹⁾	-3
			jan-sep	810,9		-8
Varuimport	mdr kr		sep	86,3	0 ¹⁾	-12
			jan-sep	761,1		-9
Handelsnetto	mdr kr		sep	5,6		
			jan-sep	49,8		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	46,9		
			1-2 kv	104,0		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2010=100	sep	106,3 ¹⁾	0,2 ¹⁾	1,6
			jan-sep			2,3
Personbilsregistreringar, nya	st		okt	27 101	-1 ¹⁾	5
			jan-okt	238 697		-3
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		okt	6 ⁴⁾	7 ⁴⁾	-3 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	sep	315,0	0,4	0,1
Nettoprisindex		1980=100	sep	265,1	0,4	-0,2
Producentprisindex		2005=100	sep	112,7	0,7	-1,1
Exportprisindex		2005=100	sep	106,6	1,1	-2,0
Importprisindex		2005=100	sep	110,6	1,5	-0,5
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	sep	114,9	0,9	-0,3
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	sep	119,5	0,4	-0,1
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		sep	4 708	1,2 ¹⁾	0,9
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		sep	382	-3,4 ¹⁾	-0,1
därav heltidsstuderande	1 000-tal		sep	111	.. ¹⁾	2,4
Lediga platser	1 000-tal		sep	49		4,1
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		sep	35		3,9
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	aug	112,2		2,6
Timlön, industriarbetare	kr		aug	162,1		2,3
Finansmarknad						
Inlåning i MFI från icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		sep	3 262,3	1,8	7,1
Utlåning från MFI till icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		sep	6 292,9	-0,1	3,2
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		okt	2,44	-0,16 ²⁾	0,90 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		okt	0,92	0,03 ²⁾	-0,06 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		sep	-2,7		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		31 okt	118,3	1,3	-0,8

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, och köp av kapitalvaror 4) Nettotal för resp period 5) Monetära finansinstitut

Utgiv av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
 Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
 Tfn 08-506 940 00
 Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
 Redaktör: Johannes Holmberg
 Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2013-A06T11310_pdf (pdf)